DIRVA

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)
LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States $2.00
In Canada $2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

No. 9 | Kaina 5c. | CLEVELAND, OHIO KOVO-MARCH 2, 1945 | (30-ti metai :: 30th year)

M[illegible]u Marga

[illegible] Mugis.

The Ohio War History Commission Ohio State Museum Columbus Ohio

GAL[illegible] NIEK[illegible][illegible]nio Lietuvio [illegible]kimo g[illegible] neapibudina kaip poetas [illegible]olaitis-Putinas, kuris [illegible]viename savo vėliausių eilėraščių sako:

"Aš—išdraskyto [illegible]zdo paukštis".

Lietuvis nežino kada jam "ims viltingas rytas aušti", kada jam vėl bus leista išdraskytą lizdą taisyti pagal savo norą.

Atlanto čarteris, matyti, ne jam rašytas.

•

AMERIKA galinga: ji vienu metu smarkiai puola Vokiečius ir Japonus. Anglų vaidmuo nežymus nei prieš vienus nei prieš kitus. Rusai puola tik vienus, bet ir tai Amerikos pramonės pagamintų susisiekimo priemonių ir ginklų parama.

Amerika ne tik galinga, bet ir pirmusyk pastoviau stoja tarptautinės politikos lošon.

Po pirmo pasaulinio karo Amerika iš tos lošos tuojau pasitraukė. Po šito karo, tikimasi, ji nuolatai dalyvaus. Čia glubi Lietuvos ir kitų mažų tautų viltis. Amerikos įtaka visados eis prieš diktatūrą.

•

TĖVYNĖS Mylėtojų Draugijos metinė apyskaita negali buti džiuginanti, nes rodo buvimą tik apie 250 duokles mokančių narių. Šiadien didesnę knygą išleisti kaštuoja apie $3,500. Tokiu budu, 250 narių turėtų kas metą ne po $1 mokėti bet po $14, jei norima po vieną knygą išleisti ir jiems duoti.

•

BENDRO Amerikos Lietuvių Fondo pirmininkas Kun. Dr. Končius praneša, Lietuvos žmonėms jau paruošta siųsti $20,000 vertės vaistų ir $100,000 drapanų. Jieškoma tam tikslui laivo. Fondas po visą Ameriką jau turi 103 skyrius.

•

MUSŲ bolševikai sukaitę dirba Stalino imperializmui. Aišku, jie tikisi sulaukti "nagrados". Ir sulauks — tokios pat kokios sulaukė Angarietis, Žalpis, "socializmo tėvas" Šukys, Kapsukienė ir dešimtys kitų musų bolševikų, tiek sukaitusių Rusams dirbusių. Nei vienas jų nebuvo Rusų pagerbtas, nei vienas nebuvo paaukštintas, nei vienos nesusilaukė saugios ar patinkamos vietos — jokios žemiškos 'nagrados'.

•

VASARIO 16-tos minėjimai praėjo; jie dar sykį įrodė milžiniškos Amerikos Lietuvių daugumos nuotaiką — stoti už nepriklausomą Lietuvą.

Rusų imperialistai suruošė Vilniuje Vasario 3 "Lietuvos Išlaisvinimo" šventę, tikslu už akių užbėgti 16-tai. Bet Amerikoje nebuvo suruošta **nei vieno** "Tarybinei Lietuvai" pagerbti parengimo. Amerikos Lietuviams "tarybinė" Lietuva ne galvoje.

•

E. DEVENIENĖ gerą riešutą Amerikos Lietuvių Tarybai davė perkąsti. Savo straipsnyje Vienybėje ji teisingai sakė, Taryba privalo siekti **ne vien didumos, bet visumos,** nes tai, sakosi, jos ir tikslas esąs. Prie tų žodžių nei pridėt, nei atimt.

Iš Stockholmo pranešama apie įvykusį sukilimą pačių nazių kareivių tarpe Danijoje. Nužudyta apie 300 sukilėlių.

Koeln Apsupamas; Ruhr Slėnio Apgulimas Seka

ROOSEVELT GRYŽO IR KALBĖJO KONGRESO POSĖDYJE

Prez. Roosevelt parvyko karo laivu iš ilgos kelionės, dalyvavęs "trijų didžiųjų" konferencijoje Jaltoje, Sovietų teritorijoje.

Kovo 1 Prez. Roosevelt sakė kalbą bendrame Kongreso posėdyje, patiekdamas savo raportą apie savo tulus nuveikimus ir planus. Jo kalba leista ir per radio. (Dirvą paduodant į spaudą buvo dar peranksti prezidento kalbos turinį paskelbti).

Ir šį kartą ne viską kas sutarta tame pasitarime su Stalinu ir Churchillu prezidentas Roosevelt skelbia viešai; kitus tarimus laiko paslaptyje. Jis tik kalba apie ateities taiką, kurią, matomai, Stalinas padėsiąs jam įvykdyti....

Prez. Roosevelt del pablogėjusios sveikatos turėjo gryžti į Ameriką ir todel negalėjo užsukti Italijon pas popiežių.

Prez. Roosevelt pareiškė savo planą kada vėliau susitikti ir pasitarti su De Gaulle pačioje Prancuzijoje. Prezidentas žada lankytis Anglijoje ir ta proga nuvyks į Paryžių.

ITALIJA ATGAVO PILNAS TEISES

Iš Romos praneša kad išlaisvinta Italija atgavo savo didesnes teises, septynių punktų programu kurį paskelbė Aliantų komisija.

Italijai grąžinta diplomatinės, legislatyvės ir administratyvės teisės. Italijos vyriausybė gali tiesioginiai tartis ir užvesti santikius su kitomis šalimis, ir slaptai, kaip kitados. Prašalinama Alijantų kontrolė ant Italijos valdžios.

ŽUT-BUTINIS MUŠIS UŽ KOELNĄ

Kovo 1, Amerikos Pirmosios Armijos tankai ir kariuomenė pradėjo puolimą Koelno miesto, Reinlando sostinės. Tai ienktynė užkariavimui Reino ir didžio industrinio Ruhr slėnio, kuriame randasi net 75 nuošimčiai visų Vokietijos išdirbysčių.

Gen. Eisenhower'o kariuomenė pasiekė apie penketą mylių atstu nuo Koelno ir mušiai kaip kur eina jo priemiesčiuose.

U. S. kariai prasiveržė per Erft upę netoli Modrath.

Vokiečiai kaip jaučiama dės žutbutines pastangas laikyti Koelną (Cologne). Miesto gynimui stiprinti suvaryta šimtas tukstančių civilių kasti apkasus tvirtynių įtaisymui aplink visą miestą.

Devintoji U. S. Armija supa Muenchen-Gladbocho geležinkelių centrą, laukiama jo puolimo bent valandą.

Sąjungininkų lėktuvai be paliovos tęsia atakavimą įvairių Vokietijos miestų.

Gen. Eisenhower sako kariaus Vokiečius tol kol susitiks Amerikos armijos su bolševikų armijomis.

VOKIEČIAI tikrina jog per Vasario mėnesį submarinais nuskandinę 86 sąjungininkų laivus: 57 prekinius, 27 karo laivus ir jų palydovus. Sako, tai esą dusyk daugiau negu jie paskandino per Sausio mėn.

Bulgarijoje, bolševikai besauvaliaudami nuteisė sušaudymui 37 Bulgarus apkaltindami dirbime Vokiečiams ir primesdami kitus išgalvotus kaltinimus. Ten įsigalėję bolševikai taip pat skubina žmones žudyti.

PATI JAPONIJA JAU NUOLAT ATAKUOJAMA

Amerikos karo lėktuvai, didieji bomberiai veda atkaklų bombardavimą Japonijos salų. Vas. 27 atakuojant sostinę Tokyo suplaišė daug miesto, susprogdino dvi lėktuvų dirbtuves, ir sudaužė ar sugadino 233 lėktuvus. Taipgi atakuojami kiti Japonijos salų miestai.

Corregidor tvirtovė, kur Japonai sumušė Amerikiečius pirmiau, dabar jau iš Japonų atimta: priešai ten sunaikinti iki vienam. Inėjus į Corregidor atrasta virš 4,000 Japonų, ir nesuskaitoma daugybė kitų užmušta bandant pasišalinti.

Nuo Gruodžio 1 Amerikos lėktuvai jurose sunaikino 1,610 Japonų lėktuvų ir nuskandino 187 priešų įvairaus didumo laivus.

Manilos atėmimą Amerikiečiai galutinai baigė. To miesto mušiuose sako liko virš 12,000 Japonų kareivių lavonų.

RUSŲ FRONTE

Kovo 1, bolševikų jiegos supo Danzigą, Baltijos pakraštyje. Rusai tęsia užkariavimą Pomeranijos ir Rytų Prusijos dar neužimtų dalių.

Taipgi eina mušiai 100 mylių ilgio Dresdeno-Berlino frontu.

Maskva praneša šios žiemos ofensyvo metu išmušė ar paėmė nelaisvėn apie 1,150,000 Vokiečių.

Užėmus Budapeštą, galutinai išmušta iš karo paskutinė Vokiečių talkininkė Vengrija.

LONDONE, Atstovų rumuose 396 balsais prieš 25 užgirta Churchillo politika trijų didžiųjų nusistatyme Lenkijos ateities klausimu.

Churchill pareiškė jog Vokietijos sugniužimo tikimasi greitu laiku, ir kaslink Lenkijos naujų sienų, sako, tas programas nebus "priežastim naujų karų ateityje", nes Rusija užtikrinanti prisilaikymą sutarčių apimančių taikos planą.

Rusija tiek išlaikys savo pažadą Europos taikai kaip išlaikė Anglija savo pažadą apginti Lenkiją nuo Vokiečių. Dabar gi, Stalinui ją pagrobus, vėl ji suplėšoma.

EGIPTE, tapo nušautas Egipto premjeras Ahmed Maher atstovų rumuose, po to kai jis paskelbė karą Ašies valstybėms. Maher nesenai žymiai laimėjo rinkimuose.

Maskvoje mirė rašytojas Aleksej Tolstoj, grafo Tolstojaus sunus, 63 m. amž.

Trijų Didžiųjų Jaltos Konferencijos Vaizdai

Vaizdai: Sėdi greta: "trys didieji". Senoviški carų rumai Jaltoje, Krime, kur jie posėdžiavo. Apačioje, konferencijos vaizdas.

Mirė Dr. Jonas Šliupas

Pereitame Dirvos numeryje buvo rašyta kad Dr. Jonas Šliupas pabėgo iš Lietuvos į užsienį, bolševikams užeinant.

Dabar gavome žinią, atėjusią per oficialius Lietuvių šaltinius, kad Dr. Šliupas Vokietijoje, kur buvo apsigyvenęs netoli Šveicarijos sienos, mirė.

Jis buvo jau apie 86 metų amžiaus. Šis jo atvaizdas yra iš apie 10 metų atgal.

Dr. J. Šliupo cyresnėji duktė, Dr. Aldona Šliupaitė, gyvena Brooklyn, N. Y. Jaunesnėji duktė, Hypatija Yčienė-Žiurienė gyvena Clevelande, Lakewood. Jos abi po pereito karo buvo parvykusios Lietuvon, ten darbavosi. Dr. Aldona Šliupaitė gryžo į Ameriką kiek seniau, o Hypatija Yčienė su savo šeima ir vyru pabėgo nuo bolševikų okupacijos 1940 m. Jos vyras, Martynas Yčas, mirė Brazilijoje. Su vaikais ji vėliau pasiekė Ameriką. Apsigyvenus Clevelande, ji prieš metus laiko ištekėjo už žinomo veikėjo Inž. P. J. Žiurio.

PIETŲ AMERIKAI DUOS U. S. MAŠINERIJŲ

Meksikoje, Amerikos valstybių atstovų konferencijoje, kuri sušaukta po Jaltos konferencijos, padaryta prižadai Pietų Amerikos šalims duoti mašinerijų iš Suv. Valstijų kad tos šalys galėtų pačios ekonominiai plėtotis ir atsistoti ant tvirtų pagrindų.

Tarp kitų pasiulymų, pažadėta panaikinti darymas skirtumų ir palankumų prekyboje ir sumažinimas muitų ir kitų prekybos suvaržymų.

AMERIKOS karo nuostoliai iki šiol perviršijo jau 800,000. Užmuštų, sužeistų ir belaisvių skaičius iki Vasario 14 pasiekė 801,162. Žinios paduodamos vis apie 10 dienų vėliau, nes tik tokiu budu spėjama tikras statistikas sudaryti.

Nuo įsiveržimo Europon sąjungininkai jau paėmė nelaisvėn jau virš 900,000 Vokiečių.

Prancuzijoje, amunicijos sandėlio sprogime Vas. 26 užmušta 20 asmenų ir 30 kitų sužeista.

PAJIEŠKOJIMAI IŠ ŠVEDIJOS

Lietuviai pabėgėliai nuo bolševikų siaubo, pasiekę Švediją, atsikreipė į Dirvos Redakciją prašydami surasti jų gimines Amerikoje.

Antanas Vosylius, sunus Antano, gyvenęs Šiaulių mieste pas senelius Stankus, 20 metų amžiaus, jieško giminių Amerikoje. (Jo senelis Bolys Stankus turėjo dešrų fabriką Šiauliuose.

Antanas ir Robertas Venckai, jieško savo dėdės, George Bichura (Jurgio Bičiuros), gyvena Chicagoje.

Atsišaukite į Dirvos Redakciją, gausit jų adresus.

Kazys Beniušis, taip pat iš Švedijos, siuntė per Dirvą laišką savo broliui Clevelande, ir laiškas jam jau perduotas.

Žuvo 800 Amerikiečių. Vėl paskelbta kad Filipinų salų vandenuose Amerikiečių lėktuvai bombarduodami Japonų laivą Gruodžio 14 nuskandino 800 Amerikiečių, vežamų Japonų nelaisvėn.

Detroit, Mich. — Detroite šios savaitės pradžioje streikavo apie 14.000 darbininkų Dodge dirbtuvėje.

Amerikiečiai Vakarų Fronte prieš Vokiečius

Amerikos kariai skaito laikraščius sniege, turėdami liuosą valandėlę. Kitas gaminasi sau šaltą valgį, vakarų fronte, Vokietijoje.

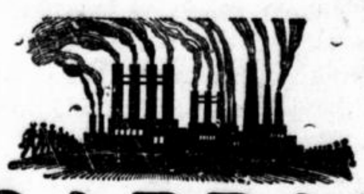

DARBAI

IR DARBININKŲ ŽINIOS

Valdžios Darbo statis[illegible]kų biuras praneša jog per Sausio mėnesį šymet streikų buvo 240, arba žymiai mažiau negu kurį kitą paskirą mėnesį. Išviso tuose streikuose buvo įvelta 44,000 darbininkų, kurie pražudė 228,000 darbo valandų laiko.

John L. Lewis, angliakasių unijos prezidentas, pagrąsino streiku jeigu iki 31 Kovo nebus padaryta nauja sutartis su United Mine Workers.

Kasyklų operatoriai susirinko Washingtone aptarimui savo laikysenos link unijos vado reikalavimų.

Pittsburgh, Pa. — Kilo streikas 1000 darbininkų Heppenstall Co., Lawrenceville. Streikas kilo už suspendavimą vieno darbininko kuris vietoj dirbti sekmadienį paprašė kito darbininko užantspauduoti jo darbo kortą. Kada kompanija jo elgesį susekė ir pabaudė, kiti darbininkai už jį užsistojo.

Pascagoula, Miss. — Čia streikuoja 10,000 laivų statybos darbininkų. Daugeliui streikerių pagrąsinta pašaukimas kariuomenėn jeigu tęs streiką.

Gary, Ind. — Sustreikavo 300 darbininkų Carnegie Illinois koksų išdirbystėje.

Streikas kilo del perkėlimo į kitus darbus trijų tos kompanijos darbininkų.

Cleveland, O. — Valdžia susekė kad viena muilo išdirbimo firma čia suvartojo nelegaliai 2,310,045 svarus riebalų tarp Bal. 1943 ir Kovo 31, 1944.

Valdžia sugrąžino 70 angliakasyklų jų savinin[illegible] po to kai streikai a[illegible] Tuo budu kasyklų operat[illegible]riai galės vesti derybas su Lewis naujų algų nustatymui.

Kongrese iškelta skandalingas įtarimas jog įvairiomis suktybėmis ir išaikvojimais karo darbų užsakymuose išaikvota 50 bilijonų taksų mokėtojų pinigų. Tai apie ketvirtdalis šio karo iki šiol padarytų išlaidų. Palengva suktybės ims išeiti į viršų, o kad jų yra daugybės niekas negali ginčyti.

Amerika praleido 200 milijonų dolarių pataisymui ir atstatymui Prancuzijos karo laivyno nuo 1942 metų, kada sąjungininkai įsiveržė Šiaurės Afrikon.

•TYRUOSE nekurie augalai taip staigiai išauga kad baigia augimą iki užeina karštas sausas oras.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIJOS PASTABOS

VASARIO 18, Lietuvių Muzikalėje salėje, musų Lietuvių kolonija minėjo 27 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį. I programą sugužėjo vietos Lietuvių tiek daug kad didžiulėje salėje vietos neteko. Pasak dalyvių, suėjo tiek žmonių kiek aną metą buvo susirinkę į Lietuvos Prezidento a. a. Smetonos priėmimą.

Dar vienas faktas parodo kad Lietuvos reikalams atsidurus pavojuje, Lietuviai užmiršta savo srovinius nusiteikimus ir tuokiasi išvien ginti savo senosios tėvynės reikalų. Bergždžiai tulų musų organizacijų viršaičiai kartais giriasi, "jeigu musų klubas ar draugija prisakys savo nariams neiti kurin parengiman, tokis parengimas nepasiseks", ir tt.

Šiais metais musų miesto didžiausios ir istorinės Liet. salės, Lithuanian National Home, 928 E. Moyamensing ave., metiniuose susirinkimuose pirmininkais likos išrinkti "progresyviai": Lithuanian National Hall — P. Zaleckis (kiti ji vadina Paleckis), "demokratiškas" atstovas tos salės 1940 metais Lietuvių Tautininkų suvažiavime, atsibuvusiame Lietuvių Muzikalėje Salėje.

Jonas S. Rainis tapo išrinktas pirmininku Liet. Muzikalio Namo. Tuos "demokratus" ir "progresyvius" vietos Lietuviai vadina komunistais. Pastabų rašytojas net gavo nuo savo vienminčių pabarimą už nevadinimą jų tiesiok komunistais.

Šis Nepriklausomybės minėjimas buvo sklandus ir visais atžvilgiais pasekmingas. Sugiedota Amerikos ir Lietuvos Himnai. Kalbėjo p. Kajackas, Lietuvos Atstovybės narys iš Washingtono. ir kiti. Dainų programą išpildė Dainos Choras, Inž. W. E. Norkaus vadovėbėje. Aukų Am. Raud. Kryžiui surinkta virš $800. Programą vadovavo p. J. Kavalauskas.

KAS VIRŠUJE pasakyta del Lietuvių vieningumo Lietuvos Nepriklausomybės paminėjime, butų gerai kad Philadelphijos Lietuviai taip pat pasirodytų skaitlingai Washingtone Kovo 23 ir 24, Amerikos Lietuvių Misijoje Lietuvos bylą ginti. Atstovu iš klubų ir kitų organizacijų buti išrinktais nėra ko laukti. Bendrai kalbant jų nariai jau daugumoje pasenę žmonės. Jiems mažai apeina tokie dalykai kaip atstovų pasiuntimas kur nors toliau svarbesniems reikalams. Jaunesnėji karta kuri galėtų senesnių vietas užimti, karo iščiulpta. Senieji nariai tik vietoje gali Lietuvos reikalams dapadėti, kaip pasirodė apvaikščiojant Nepriklausomybės sukaktį Be to, kaip minėjau, klubus vadovauja "progresyviai" pirmininkai, iš kurių negalima tikėtis iniciatyvos.

Todel atstovauti musų didžiulę koloniją Lietuvių Misijoje prisieis liuosnoriams veikėjams. Sulyg mano daug metų numatymų, pageidautina į Washingtoną šie veikėjai: Juozas Kavalauskas, J. V. Grinius, A. Kaniušis, B. Tributa, Adv. Chas. S. Cheleden, A. Marcinkevičius, Adv. M. M. Šlikas, Dr. Ignotas Stankus, D. A. Doras, Pranas Pukas, Pov. Biržis, J. Biržietis, A. Tvaranavičius, Wm. Paschall-Poška, Kr. Žemaitis, Kazys Žadeika, Kun. Raila, Kun. Čepukaitis, Kun. Martusevičius, J. Matulis, Fr. Lulevičius, Edv. Breslauskas, J. Ivanauskas, Inž. W. E. Norkus, J. Satinskis, Mrs. G. Roman, J. Klevas, J. Griganavičius, J. Gustis, Frank Matukas, D. Antanaitis arba Petronėlė Antanaitienė, P. Labanauskas, Kl. Steponavičius Jr., M. J. Deksnis, J. Streleckis, Ona Balčiuenienė, Marė Budrevičienė, P. Davidonis, P. Šukis, V. Tvaranavičius, A. Vaivada, M. Užumeckis, J. Lazdauskas, P. Daukus, Cl. Dalbokas, A. Džikas, Nik. Mikonis, Egan Adams. Tai tik mano prisiminti. Randasi ir daugiau gerų Lietuvių kurie tinkami ir kviečiami važiuoti.

Patartina rezervuotis nakvynei vietas ir vakarienei tikietus, kaip nurodo Amerikos Lietuvių Misijos rengėjai. Komisijos adresai telpa laikraščiuose. Hoteliui rašykit tiesiog patys.

VASARIO 20 musų miesto paštas paskelbė vietos Amerikoniškoje spaudoje kad su ta diena prasidėjo siuntimas paprastų laiškų į Lietuvą ir į kitas šalis, kurias pirmiau buvo okupavę Vokiečiai.

Lietuviai klausinėja vienas kito kaip laiškus adresuoti — Lietuviškai ar Rusiškai. Patartina adresuoti Lietuviškai ir užrašyti LITHUANIA.

Z. Jankauskas.

IŠVYKO KARIUOMENĖN

Penktadienį, Vasario 23 d., našlės Marijonos Čiurlionienės jau trečias sunus, Jonas Čiurlionis, išvyko į Dėdės Samo kariuomenę. **Rep.**

PITTSBURGH

PRARANDA NAMUS

Pittsburgho gyventojų tam tikra dalis negali ar nenori mokėti taksų už savo namus ir tie namai daugeliu atvejų patenka miesto ar apskrities savastimis. Tuo budu miesto ir apskrities valdybos tampa namų savininkais.

Tik pereitais metais, nors buvo geri laikai, apskrites ir miesto valdybos paėmė į savo globą $1,500,000 vertės namų kurių savininkai nesumokėjo taksų.

VANDUO ĖMĖ KILTI

Pereitą savaitę, nuo lietaus ir atšilusio oro upės užsipildė vandeniu ir vanduo pakilo iki 23 pėdų prie susibėgimo abiejų upių. Tas laipsnis dar žemiau potvinio laipsnio. Tačiau tas sudarė rupesčio galimumui vandeniui pakilti daug aukščiau.

Atšilęs oras išvarė upių ledus, bet tuoj vėl oras atšalo ir sulaikė sniego ir ledų tirpimą, tuomi susilaikė pavojus tikro potvinio.

STREIKAVO 8,500

Visa Pittsburgho Jones & Laughlin Steel Corp. plieno išdirbystė buvo uždaryta pereitą savaitę per tris dienas, del sustreikavimo prižiurėtojų — tuomi sulaikyta svarbus karo darbai. Del streiko negalėjo dirbti 8,500 kitų darbininkų.

Streikas kilo delto kad CIO unijos nariai užprotestavo del ėmimo į darbą ADF narių. Ir tas sudaro tikrą keistenybę: rodos ir kiti darbininkai turi turėti teisę buti unijistais savu ruožtu, kaip ir tie savu ruožtu. Tačiau CIO nori uždrausti kitiems darbininkams savaip organizuotis.

Kariuomenėje randasi ir buvusių CIO narių ir ADF narių ir net neunijistų. Ten nei vienas neišsišoka pasakydamas kitam: Jeigu tu nesi CIO narys aš greta tavęs nekariausiu. Bet darbe CIO nariai turi tokią drąsą pasakyti kitos unijos nariams: Jeigu jųs neturit musų unijos ženkluko tai negalit šalia musų dirbti.

VAISTAI NUO GĖLIMO KOJŲ, KAULŲ

Visoki vaistai nuo kojų gėlimo, nuo Reumatizmo ir nuo kitų skaudėjimų. Kreipkitės, duosiu gerą patarimą. Pridėkit 3c stampą atsakymui laišku. (7)

Rašykit paklausimus Lietuviškai arba Angliškai.

PETRONĖLĖ LAMSARGIENĖ
1814 So. Water Street Philadelphia 48, Pa.

Detroit, Mich., Naujienos

ŽIURĖKIT 6-TĄ PUSLAPĮ
Ten telpa atvaizdas Detroitiečių dirbusių BALF rubų vajuje.

NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės 27 metų paminėjimas įvykęs Vasario 18 padarė gilaus įspudžio ir paliko gražių prisiminimų.

Dienos kalbėtojais buvo Lietuvos konsulas iš Chicagos Dr. P. Daužvardis, Free Press vietinių žinių redaktorius Paul Daec, Kun. F. Boreišis, Teisėjas J. P. Uvick, kuris vedė programą, ir E. Paurazienė kalbėjo BALF reikalų. Kalbose buvo daug skaudžių žodžių, bet buvo ir vilties pareiškimų. Atsiuntė su linkėjimais laišką miesto Mayoras E. Jeffries, kuris į prakalbas neatvyko.

Programo vedėjas p. Uvick perskaitė proklamaciją, kurią išleido Michigan gubernatorius Lietuvos Nepriklausomybės 27 metų sukakties proga. Nors ši proklamacija nebuvo talpinta laikraščiuose, bet ji savo reikšmės atsieks.

Muzikalį programą sudarė merginų choras vedamas vargoninko J. Blažio, solistė M. Galenienė ir Ona Skever, Chicagos Lietuvaitė, kuri dabar vaidina veikale 'Oklahoma", Cass Teatre. Onutė žavėjo dainavimu, bet ypatingai sužavėjo publiką savo nepaprastai gražiu tautišku kostiumu, jos pačios parsivežtu iš Lietuvos, kuris priminė Lietuvos sodietę prie vingiuojančio ratelio, prie tauškančių staklelių.... Onutei akompanavo jos draugas iš teatro, o M. Galenienei vietinė pianistė Regina Mardosaitė.

Šį paminėjimą surengė Organizacijų Centro valdyba; darbuojantis matėsi P. Medonis, M. J. Šimonis, J. Šniras, F. Motuzas, Stephania Douvan ir Teisėjas Uvick. Aukų surinkta virš $300, kurios paskirtos Tautos Tarybai.

Ona C. Aksomaitienė šiame parengime rinko parašus ant peticijų ir be Lietuvių pasirašė ir keli Amerikiečiai dalyvavę Lietuvių parengime.

LANKĖSI CHICAGOJE

Savais reikalais buvo nuvykęs Chicagon musų išeivijos nuolatinis veikėjas Dr. J. Jonikaitis. Mažai mes turime tokių žmonių kaip Dr. Jonikaitis, kuris visą savo gyvenimą dirba ir aukoja savo gimtinės šalies reikalams. Dr. Jonikaitis dar Rusų caro laikais kovojo už Lietuvos išlaisvinimą, už tai turėjo pertraukti mokslą ir pagaliau pasprukti į laisvės šalį Ameriką. Jis čia mokinosi ir vis dirbo Lietuvos labui.

Išsimokinęs ir uždirbdamas savo pinigus aukojo Lietuvos reikalams. Kada Lietuva atgavo laisvę ir nepriklausomybę, jis džiaugdamasis laisva savo tėvyne net du kartu buvo parvykęs ją aplankyti. Lankydamas Lietuvą jis aukojo šimtais, ir net tukstančiais dolarių, Lietuvos Universitetui ir kitoms įstaigoms.

Dr. Jonikaitis ir dabar remia, aukoja Lietuvos vadavimą ir tautos reikalus: jis paskyrė $200 kareivių motinoms kurios veš peticijas Prezidentui Rooseveltui; jis gausiai remia Lietuvai vaduoti Sąjungos veiklą, ir jau kelintas sykis duoda po stambią sumą pinigų palaikymui Lietuvos Atstovo B. K. Balučio Londone.

Nenuostabu kad Dr. Jonikaitis yra žinomas visos Amerikos Lietuvių išeivijos ir net pačioje Lietuvoje. Sekime Dr. Jonikaičio pėdomis, o busime geri tėvynainiai!

DOVANA BALUČIUI

Savo gerą prietelių prisiminę, dovanas sudėjo Clevelandiečiai ir Detroitiečiai ir jau išsiuntė $650 Lietuvos atstovui Londone B. K. Balučiui. Prie Clevelandiečių $500 sumos pridėjo Detroitiečiai šiaip: Dr. J. Jonikaitis $50, J. Tamošiunas $50, F. Kass $25, V. Dapkus $10, J. Kripas $5, Dr. J. Sims $10, viso $150.

R. KRYŽIAUS VAKARAS

Einant Raudonojo Kryžiaus aukų rinkimo vajui, Lietuvių vienetas nusitarė surengti šeimyniška vakarėlį Kovo 11 d., 3 val. po pietų, sekmadienį.

Vakarėlis bus kortų ir kaulukų lošimas, užkandžiai ir gėrimai, taipgi dovanos. Visi esat kviečiami paremti šį vakarėlį ir kartu Raudonąjį Kryžių. Am. Raudonasis Kryžius yra vienintelė nepartinė labdaros organizacija paremta ant visuomenės aukų. Tik Raudonasis Kryžius gali pasiekti visus karo frontus. Vakarėlio rengime darbuojasi komisija: B. Keblaitienė, M. Greivienė ir M. Smailienė. .. **Rep.**

STREIKAS

Vasario 23 sustreikavo Dodge Main Division, Chrysler Corp. 13,000 darbininkų, skyriaus 3, U.A.W. C.I.O.

Regional War Labor Board buvo nustatęs laiką kad pirmadienį visi darbininkai gryžtų prie darbų, bet sekmadienį darbininkai savo masiniame susirinkime nubalsavo negryžti į darbą kol nebus jų reikalavimas išpildytas.

Streikas prasidėjo protestui už paleidimą 8 darbininkų iš darbo, kaip kompanija sako, už jų tinginiavimą prie darbo. Bet unijos atstovai sako kompanija nori kad darbininkai dirbtų sparčiau, ką ne visiems galima padaryti. Panašiai yra ir visose karo dirbtuvėse: šiuo laiku padirbama dvigubai kiek buvo pagaminama metas laiko atgal. Ši dirbtuvė dirba B-29 Superfortresses, sunkius trokus, tankus, robot šovinius, ir Bofors šautuvus. V. M.

Filipinų kariautojai ineina į San Fernando miestelį, po Japonų išvijimo.

DAYTON, OHIO

MIRĖ DVI LIETUVAITĖS

Vasario 19, Stillwater sanatorijoje mirė Amilė Aleknynaitė, 37 metų amžiaus. Velionė Amilė buvo gabi ir veikė atletiškoje srityje.

Liko motina, trys broliai ir trys seserys.

Vasario 20, Good Samaritan Ligoninėje mirė Elzbieta Augustauskaitė, po vyru Spisak, 29 metų amžiaus.

Velionė Elzbieta su motina yra lankiusios Lietuvoje ir ten gyvenusios ilgesnį laiką. Liko jos vyras, kuris randasi karinėje tarnyboje, tėvai, trys broliai ir viena sesuo.

Abi mirusios gyveno kaimynystėje, Alaska gatvėje, taipgi ir mirė maždaug vienu kartu. Jos buvo parapijonės Lietuvių Šv. Kryžiaus bažnyčios. Šioje bažnyčioje atlaikyta ir pamaldos, Vasario 23 už Amilę, o Vas. 24 už Elzbietą. Tapo palaidotos Kalvarijos kapinėse.

Vos spėjo praeiti du mėnesiai kai mirė jaunas Lietuvis, Juozas Majauskas, o dabar atsiskyrė nuo musų dvi Lietuvaitės. Tai apgailėtinas įvykis kad jauni Lietuviai taip gausiai miršta iš tokios mažos Lietuvių kolonijos. **D. Rep.**

RADO LAVONUS NEPALAIDOTUS

BINGHAMTON, N. Y.—Čia tulo laidotuvių direktoriaus, išėjusio iš biznio pereitą rudenį, apleistoje įstaigoje rasta penki sugedę lavonai asmenų kuriuos jis turėjo palaidoti. Vienas gyventojas pažino lavoną savo senos 82 m. amžiaus motinos, kurią jis sako matė nuleidžiant grabu į žemę kapinėse, o dabar lavonas atsirado šioje užleistoje įstaigoje. Miesto vyriausybė nesupranta kokių sumetimų delei tas laidotuvių direktorius tuos lavonus pasilaikė. Tas sunuș kuris dalyvavo savo motinos laidotuvėse tikrina jis matė grabą kuriame turėjo buti jo motinos lavonas nuleidžiant į duobę, nors grabas prie duobės nebuvo atidarytas paskutiniam pamatymui.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvietą.

Sužeistus Karius Veža į Punktą Rogutėmis

Amerikos kareiviai Vokiečių fronte gelbsti sužeistus savo draugus rogutėmis per sniegą skubiai veždami į prižiurėjimo punktą. Tuo budu daug gyvasčių išgelbėta, kada nebuvo kito greitesnio budo sužeistus pervežti.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

JANKAUSKIENĖ Petronė, 63 m., mirė Sausio 29, Chicagoj. (Telšių ap., Plungės p.) Amerikoj išgyveno 36 m.

GOGIS Juozas, pusamžis, mirė Sausio 28, Chicagoj. (Ukmergės ap., Deltuvos par., Jurginių k.) Amerikoje išgyveno 33 metus.

ARAMINAS Kazys, 34 metų, mirė Lapk. 26, Valentin Alsina, Argentinoj. (Utenos ap. Paežerių k.)

MARCELIONIS Pijus, 58 m., mirė Sausio 27, So. Boston, Mass.,

BABRAUSKAS Antanas, 51 m., mirė Sausio 27, So. Boston, Mass.

PAULAUSKAS Leonas, 52 m., mirė Sausio 2, West Deerfield, Mass.

KUČINSKAS Jonas, mirė Sausio 22, Lowell, Mass.

MARTIŠAUSKIENĖ Juzė, senyvo amžiaus, mirė Sausio 29, Chicagoj.

MEINARTIENĖ Ona, 63 m., mirė Gruodžio 11, Westville, Ill. (Telšių par.)

JUOČIUNAS Jurgis, 60 metų, mirė Liepos m., Westville, Ill. (Juodoraičių k.)

VAIČIULAITIS Petras, 75 m., mirė Gruod. 23, Grand Rapids, Mich. (Kauno rėd.)

ZALECKIS Pranas, 60 metų, mirė Gruod. 25, Hammond, Ind. (Subačiaus p., Akmenės k.)

MASIULIENĖ Agnė, pusamžė, mirė Sausio 30, Chicagoje. (Jurbarko p.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

STULGINSKIENĖ Petronėlė, mirė Sausio m., Pittsburgh, Pa.

ČIŽAUSKAS Dominikas, 64 m. mirė Sausio 18, Grand Rapids, Mich.

KEIŽIS Pranas, 67 m., mirė Sausio 11, So. Boston, Mass.

YACIS Jurigs, mirė Sausio m., West Frankfort, Ill.

BAGOČIUS Juozas, 61 metų, mirė Sausio m., Johnston City, Ill.

VAIČIULAITIS Jonas, seno amž., mirė Sausio 29, Chicagoj. (Tauragės ap., žvingių p., Bikavienių k.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

SABALIAUSKAS Vincas, 62 m., mirė Sausio 29, Brooklyn, N. Y.

GRIGGS Johanna (Daukšytė), pusamžė, mirė Sausio 29 d., Chicagoj. (šiaulių ap., Lygumų par., Aleknaičių km.) Amerikoj išgyveno 32 metus.

KIMBARK Teresa (Petkaitė), 50 m., mirė Sausio 29, Chicagoj. (Telšių ap., žarėnų p. Telšių k.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

BAUBIN Petras, senyvo amž., mirė Sausio 30, Chicagoje. (Kauno rėd.) Amerikoje išgyveno 38 metus.

MATUSEVIČIUS Juozas, mirė Sausio 24, Sebastopol, Pa.

AČIENĖ Antanina, mirė Sausio 8, Braddock, Pa.

VAIČIULIS Jonas, mirė Sausio 27, Duryea, Pa.

VAITKUNAS Aleksandras, 51 m., mirė Sausio 30, Providence, R. I. (Vilniaus rėd., Rodunės par.)

KATILAS Juozas, mirė Sausio m., Frackville, Pa.

PETRUSEVIČIUS Petras, mirė Sausio mėn., Minersville, Pa.

LEVICKIENĖ Ona (Zaronaitė), pusamžė, mirė Vas. 2, Chicagoj. (Tauragės ap., Eržvilko par.)

VENCKIENĖ Veronika (Pušinskaitė), pusamžė, mirė Sausio 25, Chicagoj. (Kretingos ap., Endriejavo par.)

KINDERIS Juozas, pusamžis, mirė Sausio 25, Chicagoje. (Vilniaus ap.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

13 m. Mergaitė Ištekėjo už 46 m. Tėvo su 10 Vaikų

Sheldon, Mo. — Čia tulas ukininkas, 46 metų vyras, apsivedė su 13 metų mergaite. Ji tuomi tapo močiaka 10 vaikų iš jo pirmos žmonos, kurie vieni yra už ją vyresni, kiti jos mokyklos draugai. Viena jo duktė jau ištekėjus, du sunai armijoje. Jo vaikai užprotestavo prieš jo tokias vedybas, todel tėvas užrašė ukę savo 8 jaunesniems vaikams ir pats su savo nuotaka pasiryžo apsigyventi mieste .

Mergaitės motina davė sutikimą jai ištekėti.

Nikodemas A. Wilkelis
Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALZAMUOTOJAS
Šermenims kambarius duodame vartoti nemokamai
Naujoj, moderniniai įrengtoj nuosavioj vietoj
6202-04 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

DELLA C. JAKUBS
(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALE VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

VISOKIA APDRAUDA
Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas musų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (fare-monus).
ir Apdraudos Agentura.
P.-P. MULIOLIS
Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

P. J. KERSIS
809 Society for Savings Bldg.
OFISO TELEFONAS: MAin 1778.
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į manė telefonu arba asmeniškai.

Tegul meilė Lietuvos
Dega musų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Bukime Laisvos Dvasios

Iš Kalėjimo į Laisvės šalį ir iš Laisvės šalies į Kalėjimą. Pavergti Materialiai ir Laisvi Dvasia. Ar Amerikos Lietuvių Tarybos Nusistatymas yra Laisvų Žmonių Nusistatymas? Per Bolševizmo Sutriuškinimą į Lietuvos Laisvę.

(JULIAUS SMETONOS KALBA AMSTERDAM, N. Y., VAS. 25 d.)

Visi mes jaučiame kad pasaulyje dabartiniu metu vyksta didelė tragedija, tik ne visi vienodai numatome tos tragedijos gilumą. Aiškus betgi yra dalykas kad ateitis, netgi pačioms stipriausioms valstybėms, yra tamsi ir pilna pavojų. Tuo baisesnė yra mažųjų tautų ateitis. Teisingumo jausmui atšalus, jos yra mainomos, parduodamos ir užleidžiamos tarytum jos butų paprasti, materialųs daiktai, be gyvybės ir be sielos. Ir mėšlungiškas atrodo mėginimas tą bedvasį prekiavimą pridengti kilniais obalsiais.

Įsitikrinkime Lietuvos nelaisve

Šitokių akiračių akivaizdoje, musų žvilgsnis į Lietuvą tegali buti liudnas ir klaikus. Bet delto musų mintys yra tuo labiau ilgesio pilnos — Lietuviškosios žemės ir laimingų praeities laikų ilgesio. Įstabiai įspudingas mums šiądien atrodo, kaip apdainuoja šileris, Marijos Stuart ilgesys, kai ji, kalėjimo sienų apsupta, žvelgia į dangų ir į debesis, kurie laisvi ir niekeno nekliudomi sklandžiai sau plaukia dangaus erdvėmis.

Iš Anglijos, Marijos Stuart kalėjimo. tie debesys be baimės vyksta į laisvės šalį — Prancuziją, kur ta škotijos karalienė buvo praleidus daug laimingų dienų.

Bene tik šilerio įkvėptas ir musų poetas Putinas bus parašęs savo gražiasias eiles apie debesėlį:

"Baltas, tyras debesėli,
lengvas, greitas lakunėli,
kur tu plauksi?"

Deja, mes negalime tikėtis kad debesys kuriuos mes matome Amerikos erdvėje, nuplauks į Lietuvą, kaip Marija Stuart tikėjosi ir žinojo kad iš Anglijos debesys tikrai nuplauks į Prancuziją. Tie debesys, nors rytų vėjas juos ir smarkiai neštų Lietuvos linkui, vistiek išsklistų vandenyno platybėje.

Bet užtai musų mintys, daug greitesnės už debesis ir už juos nešantį vėją, neklystamai ir nuolat pasiekia brangų musų tėvų kraštą. Ypač šiądien kai pjautuvo ir kujo prislėgtas ir pasaulio didžiunų užmirštas, tas tėvų kraštas yra negailestingai žudomas ir kankinamas. Visas musų tėvų kraštas šiądien yra kalėjime, o mes esame laisvėje. Bet kadangi mes esame laisvėje tai kažin ar visuomet mes gerai suprantame kalėjiman įmestųjų laisvės ilgesį?

Tiesa, kad ir labai gerai mes suprastume tą nusmerktųjų laisvės ilgesį, visvien to jų ilgesio mes negalėtume pašalinti. Nes kad Lietuva butų laisva reikia iš jos išvaryti bolševikus. Betgi nors išvaryti bolševikų iš Lietuvos fizine prasme mes šiądien ir negalime, mes galime ir turime vesti nekompromisinę kovą kovą prieš tuos musų gimtosios šalies žudikus. Ir iš budo kuriuo mes tą kovą vedame, mes parodome kiek mes suprantame ir atjaučiame musų brolius Lietuvoje ir kiek mes atitinkame jų laukimus. Lygia greta musų kovos budas parodo ar mes gyvendami laisvės šalyje, dar tebesame laisvi ar jau tos laisvės esame nustoję.

Tarybininkų nuolankumo dvasia kenksminga

Kitą kartą gali atrodyti net keista kai kas paabejoja ar mes dar tebesame laisvi. Laisvės klausimo betgi nereikia suprasti grynai materialine prasme. Laisvė yra dvasinė vertybė ir fizinis pavergimas dar nereiškia dvasinio palaužimo. Lietuvos požemio kovototojai dvasine prasme yra laisvi žmonės, netgi daug laisvesni už tuos kurie, fiziniai budami laisvi, yra dvasios vergai ir nesugeba eiti kitaip kaip tik su srove. Lygia greta negali buti laikomas laisvu ir tas kuris giriasi laisvas esąs, bet kurio darbai visai ką kitą rodo.

Prieš kurį laiką tautinėje spaudoje buvo rašyta kad Amerikos Lietuvių Taryba padarė labai naudingą žingsnį kad Vasario viduryje ryžosi sušaukti savo vadovybės susirinkimą Washingtone. Nereikia nei aiškinti kad momento svarbumas reikalauja visų Lietuviškų pajiegų įtempimo. Betgi kai paskaitai rezoliuciją kurią Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybė priėmė tame suvažiavime, ypač kai kurias jos vietas, kyla abejonių del tu suvažiavimo naudos.

Ypatingai įsidėmėtinas vienas tos rezoliucijos sakinys:

"Amerikos Lietuvių Taryba dideliu pasitenkinimu sekė raudonosios armijos žygius, kuriais bendrasis priešas — Vokietija — buvo stumiamas iš užimtų sričių...."

Dar visai nesenai ta pati Taryba, atitikdama visų laisvųjų Lietuvių upą, siuntė Prezidentui Rooseveltui eilę telegramų prašydama Lietuvą gelbėti nuo raudonojo teroro ir daryti viską kad Lietuvių tauta butų apsaugota nuo visiško išnaikinimo, kurio pavojus kaip tik kilo saryšyje su raudonosios armijos žygiavimu į vakarus. O šiądien Amerikos Lietuvių Taryba jau pareiškia savo didelį pasitenkinimą tuo raudonosios armijos žygiavimu....

Ne tik Lietuviui bet ir kiekvienam blaiviai protaujančiam žmogui raudonosios armijos žygiavimas turi kelti ne pasitenkinimo, o pasibaisėjimo. Lietuvai gi tas žygiavimas reiškia negirdėtą vargą, skurdą ir baisias žudynes. O musų Tarybos vadovybė sau ramiai pareiškia kad, girdi, tą žygiavimą ji sekus su dideliu pasitenkinimu.... Kuriam galui tas negeistinas sakinys buvo įdėtas į rezoliucijos tekstą?

Nekalbant jau apie vergiškumą kuris tuo sakiniu parodomas, išskyrus kreivą mėginimą prisitaikyti bendrajam upui jis nieko kito neduoda. Nejaugi Tarybos vadovybė mano kad sakydama komplimentų bolševikams ji įtiks State Departmentui? Ne įtiks, o užsitrauks paniekos žymę. Nei vienas State Departmento pareigonis neįsigys geros nuomonės apie tuos žmones kurie **savo tautos žudikams sako komplimentų.** Lygia greta saryšyje su tuo State Departmento akyse nepakils ir Lietuviškos visuomenės svoris.

Nei Maironis, nei Kudirka, nei Basanavičius, nei kiti šviesesnieji Lietuvos sunųs nesakė caro valdžiai komplimentų, o vedė žutbutinę kovą prieš ją. Nes nors fiziniai pavergti, jie buvo laisvos karžygio dvasios vyrai. Tat kokia gėda jei kas, budamas fiziniai laisvas, dvasioje yra vergas!

Mes žinom kas yra bolševizmas!

Paminėjome aukščiau paduotą epizodą kad nesusikurtume klaidingų iliuzijų del musų laisvės ir kad — kartais net nepastebimai — mes savu noru nenuslystume iš laisvės į verguvę. Juk jei patys nuslystume į verguvę, nedaug tegalėtume beturėti vilties kad kitiems iškovosime laisvę.

Mes žinome kas yra bolševizmas. Mes žinome jo tikslą — pasaulinę revoliuciją. Ir butų naivu galvoti kad vien delto kad šiądien bolševikai muša nazius, jie jau atsisakė savo pasaulinės revoliucijos siekimų.

Iš antros pusės, neturime išleisti iš akių kad jų dabartinis Rytų Europos užgrobimas kaip tik yra vienas pirmųjų žingsnių į pasaulinės revoliucijos įgyvendinimą. Todel jie to ką užėmė, geruoju neatiduos. Tat tikėtis kad bolševikai paklausys Amerikiečių ir Anglų ir užimtose srityse įgyvendins demokratiją, yra visai nerimta. Savu ruožtu toks tikėjimas net tarnauja bolševikams.

Visa užimta Rytų Europa tik vienu atveju gali buti vėl laisva — jei iš jos bus išmušti bolševikai. O jei taip tai reikšti pasitenkinimo raudonosios armijos žygiais nėra labai tikslu, nes kuo toliau ji nueis ir kuo geriau ji įsitvirtins tuo sunkiau ją bus išmušti. Gi budama toli nuėjus, raudonoji armija, pasitraukdama viską galės iš pagrindų sunaikinti.

Iš to išplaukia kad džiaugtis kad raudonoji armija yra toli nužygiavus, yra tolygu džiaugtis kad galutinio išlaisvinimo valandai išmušus, Amerikiečiams ir Anglams teks kovoti prieš geriau įsitvirtinusį priešą, kurs, traukdamasis, viską naikins ir žudys tai kas iki to laiko dar bus gyva išlikę.

Tiek del raudonosios armijos žygių.

Bolševizmo problema pavojingiausia

Gi kas liečia bolševizmo problemą išviso tai kol bolševizmas gyvuos tol viso pasaulio laisvei nuolat gręs didžiausias pavojus, lygiai kaip grėstų jei nebutų sunaikintas Vokiškas ir Japoniškas nazizmas.

Iš tų trijų žmonijos laisvės priešų, Vokiškasis nazizmas šiądien jau baigiamas naikinti, o Japoniškam nazizmui taip pat jau kiek aplaužyta ragai.

Užtat komunizmas iki šiol dar nei kiek nesusilpnintas, o priešingai, netgi sustiprintas. Jis šiądien jau sudaro gyvatę užantyje, o todel yra pavojingesnis tiek už Vokiškąjį, tiek ir už Japoniškąjį nazizmą. Jis yra pavojingesnis dar ir todel kad jis yra internacionalus, tarptautinis, taigi išsklidęs po visą pasaulį, ir todel, kada Vokiškasis ir Japoniškasis nazizmas bus sunaikinti, laisvės jiegos jau bus gerokai pavargusios ir joms bus tolydžio sunkiau nukirsti galvą ir trečiajam žmonijos priešui — komunizmui.

Mes dirbame visos žmonijos naudai

Tik visas tas problemas turėdami galvoje, mes galime tikėtis išvystyti maximum naudingą veiklą Lietuvos labui. Tačiau kadangi kelias į Lietuvos laisvę eina per bolševizmo sutriuškinimą tai dirbdami Lietuvai mes sykiu dirbame ir visai žmonijai.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Vasario 15 dieną įteiktame memorandume Prezidentui Rooseveltui yra aiškiai išdėstytos opiosios Lietuvos problemos ir nurodyti didieji pavojai Lietuvių tautos gyvybei. Visa tai pasakyta kukliai ir paprastai, bet sykiu atvirai ir be noro įtikti bendrajai nuotaikai. Netenka abejoti kad tas memorandumas mažų mažiausia liks įrodymu buvimo nepalaužiamos ir laisvos dvasios Amerikos Lietuvių tarpe.

Jei mes Vasario 16-tą turime švęsti kaip tik tuo metu kada Lietuvių tauta materiale prasme kenčia sunkiausią verguvę, laisvė dvasine prasme yra tuo labiau vertinga. Budami laisvos dvasios, mes įrodome kad nors ir budami toli, savo širdyse mes esame kartu su savo nelaimingais broliais Lietuvoje.

Už mėnesio — Kovo 23-24— mes susirinkime Washingtone tiesaus žodžio Lietuvos klausimu pasakyti, apsvarstyti kelių Lietuvių tautos gyvybei išgelbėti ir jai gaivinti. Tat visi pagal savo išgales remkime suvažiavimą Washingtone — į jį vykdami ir aukomis. Atviras, tiesus ir drąsus veikimas šiądien yra vienintėlė tikra kovos už laisvę priemonė.

•MEKSIKOJE auginama 55 rušių pupų (beans) maistui, iš kurių tulos turi virš 30 nuoš. proteino, bet kitos po mažiau negu 20 nuoš.

Wyoming Klonio SLA 7-tas Apsk. Remia Misiją

Filipinų Salų Majuro Gentės Karalius

Išlaisvinę Filipinų salas, Amerikos karo viršininkai suteikė Karaliui Kitian, Majuro valdovui, valdovišką ženklą, kurį jis dėvi ant kaklo. Dešinėje karalienė Lijamer. Apačioje vaizde parodoma karalienė su Amerikos karo vadais lankantisi tarp savo gyventojų.

AUKOJO MISIJAI $25.00

WILKES-BARRE, Pa. — Vasario 25 čia įvyko SLA 7-to Apskričio suvažiavimas. Dalyvavo 18 kuopų su 45 delegatais.

Aptarus SLA reikalus, eita prie Lietuvos reikalų. Apkalbėta Lietuvių suvažiavimas arba Misija Washingtone, šaukiama Kovo 23 ir 24.

Didumos tapo užgirta ir nutarta paaukoti Lietuvių Misijai $25 (per Lietuvai Vaduoti Sąjungą). Tik trys delegatai balsavo prieš.

Nekurios šio Apskričio SLA kuopos siųs savo delegatus į tą suvažiavimą.

Nutarta pasiųsti nuo 7-to Apskričio musų valstijos senatoriams ir kongresmanams ir Amerikos vyriausybei prašant užtarimo Lietuvai nuo sovietų persekiojimų ir prašant kad Lietuva butų priimta į Tautų suvažiavimą Kalifornijoje Balandžio 25 d.

Pasibaigus posėdžiams, delegatai ir svečiai buvo pavaišinti skaniais tikrais Lietuviškais valgiais.

Vakarienės metu pakalbėjo: Podolskis, Kerševičius, Alenskas, Kamarauskas, Maceina, Verbela. **V. A. Kerševičius.**

SIUSKIT KONGRESUI LAIŠKUS

Bolševikų įsiveržimas į Lietuvą ir jos žmonių naikinimas vykdomas visu raudonu įšėlimu: Lietuvos žmonės žudomi ir tremiami iš savo tėvynės.

Juos tik mes Amerikiečiai galime užtarti, kitur niekur niekas už juos balso pakelti negali.

Dabar pats laikas kelti savo balsą siunčiant iš kolonijų memorandumus Kongreso atstovams.

Pereitame Dirvos numeryje tilpo Memorandumas Prezidentui Rooseveltui. Duokit jį išrašyti ant tinkamo lakšto ir užadresavę jusų valstijos Senatoriui ar Kongresmanui, pasirašę draugijos ar kuopos valdyba siųskite.

Amerikos Lietuvių Misija

Amerikos Sostinėje **Washington, D. C.**

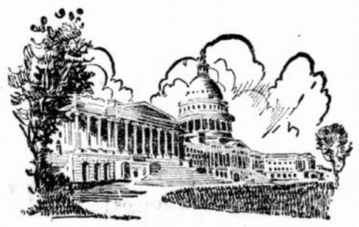

Dvi dienas: Kovo-March 23 - 24, 1945

HOTEL STATLER

LIETUVOS LIKIMAS DIDŽIAUSIAME PAVOJUJE — DABAR LAIKAS JIEŠKOTI JAI UŽTARIMO TEN KUR MES BUSIM IŠGIRSTI!

Lietuvos bylai atsidurus kritiškiausioje buklėje, Amerikos Lietuviams lieka gal but paskutinė proga ištiesti pagalbos ranką savo nelaimingai tautai. Kiekvieno Lietuvio šventa pareiga ginti Lietuvos teises į Laisvę ir Nepriklausomybę.

Kur mes Lietuvių kilmės Amerikiečiai galime jieškoti pagalbos savo tėvų kraštui jeigu ne Suvienytų Valstijų sostinėje Washingtone? Todel Kovo 23-24, šių metų, **Amerikos Lietuvių Misija** Washingtone imsis paskutinių priemonių žustančiai Lietuvių tautai gelbėti.

KAS YRA AMERIKOS LIETUVIŲ MISIJA

Amerikos Lietuvių Misija susidarys iš Amerikos Lietuvių Vykdomojo Komiteto ir visų geros valios Lietuvių kurie Kovo 23-24 bus Washingtone. Šią Misiją rengia Lietuvai Vaduoti Sąjunga, Amerikos Lietuvių Tautininkų Centras, American Friends of Lithuania ir kitos organizacijos.

Kvečiama į talką SLA., TMD., LRKSA., BALF., Amerikos Lietuvių Taryba ir kitos patriotinės Lietuvių organizacijos.

NUMATYTI DARBAI

1. Formalus įteikimas Peticijų, dalyvaujant Lietuvių Kareivių Motinoms. Šiose Peticijose Prezidentas Roosevelt prašomas užstoti Lietuvos Nepriklausomybės bylą. Tai bus istorinis įvykis, kuriuo negali nesidomėti kiekvienas gyvas Lietuvių kraujo žmogus.

2. **Kovo 23, penktadienio vakare**, Presidential Ballroom, Hotel Statler, Washingtone, įvyks Amerikos Lietuvių Misijos organizuojama Kongresinė Vakarienė, kurioje dalyvaus Kongresmanai, Senatoriai ir kiti atsakingi valdžios pareigunai. Ta proga šiems valdžios atstovams bus vaizdžiai nušviesta Lietuvos Nepriklausomybės byla; bus parodyta specialiai pagaminta filma, vaizduojanti Lietuvos Respublikos laisvo laikotarpio pažangą, ir įteikta naujai spausdinama knyga apie Lietuvą (Angliška kalba, 'Kaip Jie Mus Sušaudė".)

3. **Kovo 24. šeštadienio rytą,** 10 val., tame pačiame Hotel Statler įvyks svarbus Amerikos Lietuvių Misijos posėdis.

KAS DALYVAUS

Vakarienėje ir posėdžiuose dalyvaus daug Lietuvių iš Washingtono ir kitų aplinkinių miestų ir valdžios atstovai Washingtone, — dalyvaus visi tie kuriems nuoširdžiai rupi Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės teisių gynimas.

PASTABA: Jeigu jums tuo metu teks buti Washingtone, esat kviečiami dalyvauti šioje istorinėje Misijoje. Vakarienės bilietai po $5.00. Prašome kreiptis į Bilietų Komisiją: A. S. Trečiokas, 314 Walnut street, Newark 5, N. J.

KODEL IR KAIP REMTI AMERIKOS LIETUVIŲ MISIJĄ

Aukokit Lietuvos vadavimo reikalams **savo vienos dienos uždarbį.** Del to jusų reikalai nenukentės, o Lietuvai jos kovoje del laisvės ir nepriklausomybės bus didelė pagalba.

Savo auką siųskit, čia pridėtu voku ir kuponu, Lietuvių Misijos posėdžiui:

AMERICAN LITHUANIAN MISSION Hotel Statler Washington, D. C.

Naudokites paskutine proga pagelbėti žustančiai Lietuvių tautai.

Visais reikalais rašykite:

Executive Committee, P. J. Zuris, Sec'y
1434 Clarence Avenue,
Lakewood 7, Ohio.

RENGIMO KOMISIJA:

Antanas A. Olis,
Pijus J. Žiuris,
Juozas Tysliava,
Kazys S. Karpius,
Juozas Sagys.

Kaip Lietuviai Vežė Peticijas Prezidentui Harding 1921 m.

ISTORIŠKAS PROTOKOLAS AMERIKIEČIŲ DARBUOTĖS UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Amerikos Lietuvių Suvažiavimas

Washington, D. C.

PROTOKOLAS

(Tęsinys iš pereito nr.)

Pateisinimas Lietuvos, betvarkės kėlėjai posėdyje

Iš antros pusės, nurodyta kad Lietuva dabar pergyvena skaudžiausį atsistatymo periodą, kad dabar yra daromi pirmieji žingsniai valstybės tvėrime, ir kad geriausios Lietuvių spėkos yra dabar atkreiptos ir suvartotos šalies apgynimo reikalams ir todel nestebėtina kad šian tai ten apsireiškia negeistini ir apgailėtini incidentai, kad vienur tai kitur į valdvietę įsigauna neįvertinti elementai, kurie savo privilegijas ir vietą sunaudoja savo ypatiškai naudai, ir mums Amerikiečiams, apsipratusiems su gerai reguliuota senos demokratijos tvarka, sudaro širdperšą. Vienok tie negerumai ir sauvaliavimai nepraeina neužtėmyti, ką liudija skundai ir ministerių užklausimai Steigiamajame Seime. Todel idant neapkrauti daugiau Lietuvos valdžios išlaukiniais protestais ir patarimais, nutarta šiame reikale jokių rezoliucijų neišnešti, pasitenkinant vien užrekordavimu delegatų išreikštų minčių.

Adv. Brenza iš Chicagos ir pora šalc jo sėdinčių delegatų pradeda, laike kalbų, netvarkiai reikalauti kad Suvažiavimas butų uždarytas ir visi važiuotume namon. Pirmsėdžio prašymas laikytis tvarkos ir sekti pirmiau priimtą dienotvarkę mažai gelbėjo, ir atkartotinas šaukimas uždaryti Suvažiavimą iššaukė nemalonių komplimentų iš kitų delegatų.

Matomai buvo noras pakrikdyti Seimą neišgirdus Skundų Komisijos raporto. Didelės didumos delegatų nusistatymas sugražino vėl tvarką, klausimai buvo tvarkiai rišami, ir taip šis posėdis užsidarė 6 v.v. nutarės susirinkti 7 val. penktai ir paskutinei Suvažiavimo sesijai.

PENKTAS POSĖDIS

Kongresmanas Chandler posėdyje

Posėdį atidarė pirm. Gegužis, visiems delegatams susirinkus. Į posėdį atsilankė kongresmanas W. M. Chandler, kuris dalyvavo Lietuvių delegacijoje prie Prezidento ir kuris įnešė rezoliuciją del Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių pripažinimui Atstovų Rumuose.

Jis buvo pasveikintas trukšmingu delnų plojimu. Jis papasakojo apie malonius įspudžius kokius jis parsivežė aplankęs Lietuvą ir Pabaltiją ir prisipažino kaip mažai jis apie Lietuvą pirmiau težinojo, ir kaip mažai abelnai apie tą šalį težino ir gerai apsišvietę Amerikos gyventojai. Jis sakė neabejoja kad tas entuziazmas ir nenuoalsus darbas kuriuo Amerikos piliečiai Lietuviškos kilmės pasižymi užtardami savo gimtinę arba bočių kraštą, tas pasišventimas su kokiu jie darbuojasi iššaukia nusistebėjimą ir pagarbą vietinių čiagimių Amerikiečių tarpe, ir kad nėra abejonės kad to darbo vaisiais bus Lietuvos nepriklausomybės pripažinimas per visų didžiausią ir seniausią jos seserį - respubliką — Suvienytas Valstijas. To atsiekimui jis prisižadėjo dirbti kiek spėkos pavelys, ir tame darbe jis žinąs jog didelis jo draugų burys Kongrese jam padės.

Baigus kongresmanui Chandler įspudingą ir malonią prakalbą, Suvažiavimas jam dėkojo griausmingu trissyk "valio". Taipgi trys budinką judinanti "valio" delegatų buvo duoti už musų šalį Suv. Valstijas, ir trys "valio" už musų gimtinį kraštą ir bočių žemelę Lietuvą. Po to prasidėjo vėl reguliaris Suvažiavimo darbas.

Suvažiavimo pavadinimas, aukos telegramams

Pakilo klausimas kaip pavadinus šį Suvažiavimą. Nutarta jį vadinti:

"Amerikos Lietuvių Suvažiavimas, Washington, D. C., Gegužio 30—31, 1921"

Angliškai:

"American-Lithuanian National Convention, May 30-31, 1921."

Suvažiavimo sekretorius p. Bagočius prašė Suvažiavimo paklausyt keleto pasveikinimų, kurių tarpe buvo ir aukų.

Pasveikinimai su aukomis buvo nuo Šv. Albinos Dr-stės, New Philadelphia, Pa. — $10, ir Šv. Kazimiero Kar. Dr-stės, New Philadelphia, Pa. — $5.

Pasirodė kad Suvažiavimo pasiųsti kablegramu pasveikinimai į Kauną ir Brusselį buvo didoki, todel sekretoriui p. Bagočiui paprašius, delegatai suaukavo reikalingą sumą. Iš delegatų didesnes aukas davė Juozas Ambraziejus, $10, ir Adolfas Daniunas, $6. Kiti sumetė po dolarį — $43. Viso aukų susidarė $73.

Užmokėjus kablegramų lėšas, viso $61.90, likusius $11 nutarta atiduoti Lietuvos Atstovybei Amerikoje su prašymu perduoti juos Lietuvos Šauliams.

Nutarta išnešti padėkos rezoliuciją pp. Levy, Chandler ir King, kurie pagelbėjo Lietuviams laike jų lankymosi pas Prez. Harding.

REZOLIUCIJA 5

"Resolved, that a note of thanks which this Convention hereby expresses be conveyed to Judge Aaron J. Levy, Hon. Walter M. Chandler ir Hon. Wm. H. King, for having lent their valuable assistance to Lithuania's cause this day, by participating in the audience with President Harding."

Priimta rezoliucija užginianti Lietuvos Respublikos tolerantiškumą link Lietuvoj gyvenančių tautinių mažumų. Rezoliucija sekanti:

REZOLIUCIJA 6

"It is resolved that the tolerant and just policy which the Republic of Lithuania has adopted toward the minority nationals, especially its citizens of Jewish faith, is hereby approved. It is a policy that the nations of the world might well follow and one of which we are justly proud."

Konsulato svarba numatyta

Visapusiai apsvarsčius, Suvažiavimas randa butmai reikalingu įsteigimą Suv. Valstijų Konsulato arba Konsularės Agenturos Lietuvoje ir tam tikslui įnešė sekančią rezoliuciją (ją patiekiame išverstą Lietuviškas.—D. Red.):

REZOLIUCIJA 7

"Kadangi, dar nėra Konsulo ar Konsulario Agento atstovaujančio Suvienytas Valstijas Lietuvoje, ir Konsulas Rygoje, Latvijoje, kuris laikas nuo laiko atlieka konsularines pareigas Lietuvoje ir Lietuvos piliečiams, yra taip užverstas pareigomis Rygoje, kad jam beveik nėra galima atlikti reikalų Lietuvoje, ir

"Kadangi reikalas Amerikos Konsulo nuolatiniai gyventi Lietuvoje ir ten atlikti pareigas sąryšyje su keliavimais, dokumentų tvarkymu ir komerciniais santikiais, palikimų sutvarkymais ir tt., rimtai jaučiamas, ir

"Kadangi Lietuva yra atskira politinė valstybė, visiškai nepriklausoma nuo svetimos kontrolės, ir yra pripažinta de jure nepriklausoma daugelio ir de facto visų likusių svarbiųjų Europos valstybių, ir dabar patiektas prašymas Suvienytų Valstijų pripažinimo randasi pas Valstybės Sekretorių, todel lai buna

"Nutarta kad Lietuvių Suvažiavimas, laukiant Suvienytų Valstijų Vyriausybės pripažinimo Lietuvos, kreiptųsi į Valstybės Sekretorių prašant greičiausiu laiku paskirti Lietuvai Konsulą, išdėstant priežastis tokiam pageidavimui, ir toliau lai buna

"Nutarta kad nuorašas tokio laiško butų pasiųsta kiekvienam Suv. Valstijų Senatoriui ir Atstovų Rumų nariui."

Piliečių Sąjungos klausimas . .

Suvažiavime iškilo klausimas Lietuvių Piliečių Sąjungos, kurios sutvėrimas ir jos globoje esantis Valstybinis Fondas per kurį Lietuvos gerbuviu besirupinantys Amerikos Lietuviai visas savo aukas Lietuvai pradėjo siųsti, sukėlė taip daug nepamatuotų komentarų ir užsipuldinėjimų iš tam tikro musų išeivijos abazo. Iš kalbų pasirodė jog Lietuvių Piliečių Sąjunga ne tik kad niekur ir niekados nekenkė Lietuvos Valstybės reikalams bet nuo pat jos susitvėrimo pasižymėjo didžiausiu pasišventimu Lietuvos Bonų pardavinėjime, aukų Gynimo Komitetų, Šauliams ir kitoms Lietuvos įstaigoms rinkime iš panašiuose patriotiškuose darbuose, ir kad visa ta priešinga agitacija buvo nesusipratimo arba blogų norų vaisium.

Po visapusiškam apsvarstymui, Suvažiavimas vienbalsiai priėmė Lietuvių Piliečių Sąjungos vice pirmininko, Adv. Bagočiaus, pasiulytą rezoliuciją:

(Bus daugiau)

LIETUVIO TEISINGAS BALSAS

Mes visi bėdavojam spaudoje ir sueigose kad nėra tarp Lietuvių vienybės. Kas gi tą vienybę ardo? Nagi partijų sufanatikėję lyderiai. Tokie lyderiai-vadukai nelinki Lietuvai gera, nerupi jiems kad Lietuva atgautų sau laisvę, jiems svarbu tik mumis kurstyti, ir tų kurstymų pasekmės gražiai matosi. Suklaidinti, nepatyrę žmoneliai, kurie nemoka protauti, tuoj ir kimba kitam į akis sakydami, "musų vadas taip sakė"....

Aš neneigiu partijų, jos visos geros, bet jų vadai šiądien turėtų tautos gelbėjimu rupintis, ne savo partijos užgaidas varinėti. Visose partijose yra gerų ir yra blogų žmonių, bet jeigu partijos sutartinai dirbs vienam tikslui, gerieji daugiau galės padaryti naudos.

Musų senoji tėvynė parblokšta, sukruvinta, kankinama. Visa jos viltis tai pagalba iš Amerikos Lietuvių. Bet kaip mes tas jų viltis palaikom, jų šauksmą išgirstam?

Lietuvai gelbėti nereikia tokių partyviškų vadų, reikia tik geros širdies žmonių. Mes visuomenės nariai nežiurėkim į jokių partijų tąsynes, tik dėkim pastangas sudaryti reikalingą pagalbą.

Gal dar nei visi pamiršo tą partivišką patrakėlį kuris rėkė "Lietuvai nei cento". Ar tokiam rupi Lietuva? Jis tik stengiasi iš dabartinės Lietuvos nelaimės naudotis. Jis su tulais kitais sukurė New Yorke lizdą kurio išlaikymui reikalauja iš musų darbininkų sudėti $25,000 metuose. Mums sako tik pinigus duoti, bet nevalia žinoti kaip jie tuos pinigus sunaudoja. Jeigu tą pinigų sumą sunaudotume geram darbui, visai butų vietoje. Dabar gi iš to naudojasi keli asmenys kurių nudirbami darbai toli nepateisina praleidimo tokių didelių pinigų.

Delegatas.

●PIRMUTINĮ gasolinu varomą automobilį Amerikoje išdirbo Charles ir Frank Duryea ir pasekmingai pradėjo važinėti 1892 metais.

BALF AUGA

SKYRIŲ SKAIČIUS PASIEKĖ 103

Gruodžio mėnesį buvo pranešta kad Bendras Amerikos Lietuvių Fondas turi 77 pilnai susitvarkiusius, registruotus skyrius.

Gaudamas paramos iš visų srovių, iš visos Amerikos Lietuvių visuomenės, Fondas dar nenustojo augęs, nors augimo tempas jau darosi lėtesnis.

Sausio pabaigoje BALF jau pasiekė 103 pilnai registruotus skyrius.

Kanadoje kol kas veikia tik vienas skyrius Toronto, dar reikėtų juos turėti Montreal, Hamiltone ir Winnipege.

Didžiausias skyrius vis dar pasilieka Bostono skyrius su 187 nariais, jo dar niekas nepralenkė.

Duosnumu pirmiau buvo pirmieji Lewiston, Me., Lietuviai, bet pastaru laiku Los Angeles Kulturos ir LaLbdaros Klubas labai gražiai duosnumu pasižymėjo, prie pirmesnių skyriaus mokesčių pridedant daugiau $100. Tame mieste turime apie 80 susipratusių Lietuvių. Jų kolonija suaukojo $100, taigi, nuo žmogaus po $2. Jei tuo keliu pasuktų visų kitų miestų Lietuviai, turbut lengvai suplanktų arti pusė milijono dolarių.

Reikia daugiau narių

Fondas labiausia pageidauja turėti kuodaugiausia narių. Tat prašome vietos visuomenės veikėjų padidinti esamus skyrius ir įsteigti naujus kur jų nėra.

. Tvirtai patariame prie skyrių pritraukti ir kitų tautų žmones, Lietuvių pažystamus ir draugus. Metinė mokestis tik $1, iš kurio 50c pasilieka skyriaus išde vietinei veiklai plėtoti.

Konstitucijas (įstatus) ir kitas informacijas prašantiems mielai atsiunčia Fondo ofisas, tik prašom pranešti savo adresą.

United Lithuanian Relief Fund of America. Inc.
19 West 44th Street
New York 18, N. Y.

FILMAS ATIDUOS ANGLAMS IR BOLŠEVIKAMS

BOLŠEVIKAI Lietuvoje ir kitose užgrobtose šalyse ruošia pradėti plačią savo propagandą filmomis, pravedimui savo įtakos užimtose šalyse.

Tuo budu, Maskva, kaip ir Anglija, pareikalavo Amerikos pristatyti joms filmų sulyg Lend-lease sutarties, nes savo filmų neturi.

Rusijai filmų davimą užtvirtino Valstybės Sekretorius Hull ir dabar tą paantrino jo įpėdinis Sekretorius Stettinius. Rusija gaus iš Amerikos 37 milijonus pėdų filmų.

Kad užtektų filmų Anglijai ir Rusijai, Amerikoje dar labiau sumažins filmų gavimą, ir net bus mažinama judamų paveikslų industrijoje suvartojimas filmų kad nepritruktų Rusijai ir Anglijai jų propagandos tikslams.

MENKAS DERLIUS ARGENTINOJ

Argentinoje, kur dabar jau kertama javai ir renkama laukų derlius, kornų užderėjimas šią žiemą buvo žymiai mažesnis del buvusio karšto oro ir stokos lietaus Lapkričio ir Gruodžio mėnesiais.

Reikia turėti mintyje kad Pietų Amerikoje, kaip ir kitose šalyse žemiau ekvatoriaus, buna vasara tuo metu kai pas mus buna žiema.

PENKIŲ METŲ DR. D. ZAUNIAUS MIRTIES SUKAKTIS

A. A. Dr. DOVAS ZAUNIUS

Šių metų Vasario 22 suėjo penki metai nuo mirties vieno įžymesnių nepriklausomos Lietuvos valstybės vyrų, Dr. Dovo Zauniaus. Jis buvo per eilę metų Lietuvos užsienių reikalų ministras.

Dr. Dovas Zaunius įdomus tuo kad jis buvo Mažosios Lietuvos kilmės, ir dirbo Lietuvai, vietoje tarnauti Vokietijai.

Jis gimė 1892 metais, Mažojoje Lietuvoje, Rokaičių kaime, pasiturinčio ukininko šeimoje. Zauniai buvo patriotai, tautiškai susipratę Lietuviai. Jų šeimoje rasdavo prieglaudą ir paramą visi Lietuviai veikėjai dirbę tautos atgaivinimo darbą spaudos draudimo laikais. Pas juos gyveno ir žinomas Lietuvių poetas ir veikėjas Sauerveinas-Girėnas, kuris parašė Mažosios Lietuvos Himną "Lietuviais Esame Mes Gimę".

Mokslą velionis ėjo Vokiečių mokykloje Rokaičiuose, vėliau Tilžės gimnazijoje. Gimnazijos vyresnybė, surašinėdama mokinius, nenorėjo jam pripažinti kitos tautybės kaip Vokiečių. Tada jaunas mokinys drąsiai atkirto: "Aš esu Vokietijos pilietis — to aš ginčyt negaliu, bet esu Lietuvis— to jųs ginčyti negalit".

Baigęs gimnaziją Dovas studijavo teisę Miuncheno, Halės, Berlino ir Karaliaučiaus universitetuose ir įsigijo teisių daktaro laipsnį.

Atgavus Lietuvos nepriklausomybę 1918 metais jis vienas iš pirmųjų stojo dirbti atsistatančios Lietuvos reikaluose. Jis organizavo Lietuvos užsienių reikalų ministeriją Kaune ir toliau jis toje ministerijoje ilgai ėjo įvairias pareigas, o tarp 1929-35 metų ir užsienio reikalų ministro. Per tą laiką jam teko ginti Lietuvos reikalus eilėje svarbių tarptautinių institucijų — Tautų Sąjungoje ir Haagos Tribunole Vilniaus ir Klaipėdos bylose ir tas bylas laimėti (1931 ir 1932 metais).

1935 metais Dr. D. Zaunius išėjo iš užsienio reikalų ministerijos tarnybos ir perėjo Valstybės Tarybon. Tačiau visą savo atliekamą laiką skyrė visuomeniniam darbui. Jis aktyviai dalyvavo Vilniaus klaipėdimo tradicinėje propagandoje ir Lietuvos vakarų darbe. Lietuvos vakarai jam ypač buvo artimi, nes jis pats buvo iš ten kilęs.

Šis galingas Mažosios Lietuvos sunus gausiais darbais parodė kad Mažojoj Lietuvoj yra žmonių kurie yra ne tik aukštai susipratę tėvynainiai, bet ir daug nusipelnę Lietuvai ir Lietuvių tautai.

Išėjęs iš Valstybės Tarybos Dr. D. Zaunius perėjo dirbti į Lietuvos Banką, kur iki paskutinių dienų buvo banko valdybos direktorius.

JIEŠKOMA JAUNA GRAŽUOLĖ

Del sentimento kuris taip naudingas tinkamai publikacijai, Amerikos Lietuvių Misijai bus reikalinga tipinga jauna Lietuvaitė, apie 7 iki 10 metų mergaitė, geltonplaukė su mėlynom akim, kuri galėtų buti Washingtone apie 5 dienas tuo metu kada įvyks Amerikos Lietuvių Misijos programas. Ši mergaitė privalo turėti gražų Lietuvišką kostiumą. Ji atlankys daug valdiškų departmentų Washingtone ir perstatys gražiąją ir nekaltą Lietuvos rolę pasaulio tautų šeimoje.

Norint patekti į šį kontestą tuojau siųskit tokios jaunos gražuolės fotografijas į LVS Centrą, 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio.

SKAITYTOJŲ DOVANOS IR PARAMA DIRVAI

Vėl Eilė Dirviečių kurie Parėmė Dirvą

Štai vėl visa eilė gerų Dirvos prietelių kurie prisidėjo su parama, pridėdami Dirvai $1 dovanų prie $2 prenumeratos:

Paul J. Gudis, Cleveland, Ohio, mokėjo už Dirvą metams $5.
Mrs. A. Daniels, Cleveland, O., mokėjo $3.
A. Stosel, Cleveland, O., mokėjo $3.
Jos. Kunevičius, Cleveland, O., mokėjo $3.
Rose Rutauskas, Cleveland, O., mokėjo $3.
M. Trainauskas, Cleveland, O., mokėjo $3.
K. Wallace, Cleveland, O., mokėjo $3.
V. Maknevičius, Cleveland, O., mokėjo $3.
Antanas Zdanis, Bedford, O., davė Dirvai dar $2 dovanų.
Felix J. Žiuris, Lakewood, O., pridėjo $2 dovanų.
Frank Millen, Ironton, Ill., mokėjo $3.
Dom. Rakausky, Nanty-Glo, Pa., mokėjo $3.
V. Žilinskas, Brooklyn, N. Y., mokėjo $3.
Leon Radvill, Bridgeport, Ct., mokėjo $3.
Anna Daukant, Baltimore, Md. mokėjo $3.
J. Belazaras Jr., East Windsor, Conn., mokėjo $3.
Morta Kazlauskas, Binghamton, N. Y., mokėjo $3.
J. S. Galinaitis, Baltimore, Md. mokėjo už 2 metu $7.
J. Chemerka, Brooklyn, N.Y., mokėjo $3.
Dominikas Kalėda, Pittsburgh, Pa., mokėjo $3.
S. Laughman, Pittsburgh, Pa., mokėjo $3.
A. Janušauskas, Los Angeles, Cal., mokėjo $3.
James Rulis, New Britain, Ct., mokėjo $3.

NAUJAI IŠSIRAŠĖ DIRVĄ:
Adam Cekanavich, New Britain, Conn.
Mrs. M. Zakas, Ward, W. Va.
Mrs. J. Bundaris, Linden, N.J.
Louise Sweetlovich, So. Boston, Mass. (užrašė John Braciška, Lawrence, Mass.)

Iš Rochester, N. Y. (išsirašė per Julių Smetoną):
V. Zlotkus,
D. Rovas,
J. Mociejunas,
V. Apanavičius,
P. Morkeliunas,
V. Dirso,
J. Juška.

REMKIT DIRVĄ!

Pinigus siųskit laiškuose paduodant aiškiai savo pilną adresą. Vartokit Dirvos prisiųstus jums gatavai užadresuotus vokus. Siųskit:

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

Dirva metams vis $2

TIEMS KURIE PASISKUBINS ATNAUJINTI ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

Dirva dar vis duodama už $2.00 visam metui tiems kurie atnaujina savo prenumeratą nevėluodami, kaip tik pasibaigia, ir tiems kurie **dabar naujai užsirašo.** Del karo meto visko pabrangimo, laikraščio leidimo kaštai labai pašoko, bet Dirva stengiasi buti jums prieinama kaina. Apsirupinkit Dirva dabar, užsimokėkit prenumeratą laiku.

Jųs turit daug savo draugų ir giminių, išrašykit jiems Dirvą **už $2.00, arba pakalbinkit,** lai patys užsirašo šį įdomų, didelį ir nebrangų laikraštį DABAR, jie gaus Dirvą tik už $2.00 visam metui.

(Įdėkit į laišką $2 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit ☞

DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

IŠ ANTRU KARTU LIEPSNOJANČIOS LIETUVOS

DIRVOS Redakcija gavo nuo vieno savo pirmiau buvusių bendradarbių Lietuvoje, Vainio Dainoros, laimingai išlikusio iš bolševikų pirmos okupacijos ir dabar pabėgusio į Švediją, viršminėta antraste straipsniuką, kuris nors trumpas bet daug pasako. Mes laukėme ir tikėjomes kokio nors žodžio nuo ko nors iš pabėgėlių nuo bolševikų teroro, ir štai sulaukėme. Smagu isgirsti kad Vainis Dainoras išliko gyvas ir pergyveno ir nazių žiaurią okupaciją. Jis ir kiti pasižada parašyti daugiau apie savo pergyvenimą nazių ir bolševikų okupaciją.

Pastaru laiku pasirodė iš Lietuvos bolševikų cenzuros išleisti laiškai Amerikiečiams. Tie laiškai, deja, nieko negali pasakyti apie Lietuvos žmonių baisią padėtį likus po bolševikais. Pasakoja kiek nors tik apie pergyvenimus po naziais, tačiau išlikę gyvi po naziais, patekę barbarams Rusams, ar ilgai tie žmonės laiškus rašinės....

Primename skaitytojams jog gavome ir kitų laiškų iš pabėgėlių į Švediją, kurie atskleidžia mums Amerikos Lietuviams gyvą pragarą gyvenant po bolševikais, po naziais, ir vėl bolševikams atėjus. Vainis Dainoras rašo.

* * *

BIRŽELIO mėnesį, 1944 m., gyvi išlikę Lietuviai savo tėvynėje ir dirbdami kurybinį darbą, paminėjo trejeto metų nuo kruvino bolsevizmo įsisivadavimo sukaktuves. Dar tik pagodėjo viltimi kad Dievo palaimos ranka gal nebelems graziai tėvynei matyti raudonojo teroro plustančias gaujas, kaip vėl tą šventąją žemę pradėjo gązdinti antru kartu raudonas siaubas.

Dar iš visų atminties neišdilo 1941 metų Birželio mėnesio gaisrai, dar akyse mums stovėjo enkavedisto kruvina ranka atkištu naganu. Šias eilutes rašančiam teko savo akim matyti 1941 m. Birželio 13-17 dd. vaizdai Rokiškyje. Tame ramiame darbščių Lietuvių apskrityje mačiau kaip tuo laiku iš vieno apskričio enkavistai su pataikunais burliokais surinko ir iš apskrities **vien ukininkų** šeimų per 100, gatvėse sugaudė mokytojus, valdininkus, net tylesnius darbininkus ir Rokiškio stotyje buvo prigrusta žmonių su klykiančiais vaikais, ligotais senukais ir neščiom moterim — 70 gyvulinių užkaltų vagonų išvežė! Kiti pakelėje mirė (visų pavardes turime!).

Tokie kruvini vaizdai buvo visuose Lietuvos apskrityse ir miestuose. Buvo išvežta vienu šuoliu per 50,000 gyventojų. Daug jų mirė pakelėse dar Lietuvoje, vagonuose. Likusieji visi Lietuvos tarnautojai, **visi inteligentai**, ukininkai buvo susikrovę maišelius ir laukė kada bolševikai įvykdys paskutinį tragedijos veiksmą — išveš Sibiran numatytus 700 tukstančių gyventojų (yra dokumentai.)

Ta drama tebestovėio visu akyse šią vasarą — ir musu ausyse nuskambėio nauja liepsnų banga. Bolševikai vėl pradėjo plusti Lietuvą, kad galutinai tautą sunaikinti.

ŠIURPUS buvo dabar vaizdai. Masiniai visi gyventojai pradėjo bėgti, palikę savo ukius, kiti namukus, kitas net švarko nespėjo užsivilkti. 1944 m. vasarą sujudo visa Lietuva: visi bėgo Žemaitijon, toliau nuo bolševikų. Nes mes savo akim matėme, kur bolševikai užeina, vyrus 16—35 metų amžiaus tuoj ima raudonojon armijon, kitus visus tremia iš namų Sibiran darbams, o kitus iššudo.

Štai išgirstame: nušovė vieną kunigą, įstaigų tarnautojus, štai Biržuose masiniai per 400 žmonių sušaudė. Šaudymai ir žudymai Lietuvoje iš miestelio į miestelį vėl eina. O del gyvybės — kas gyvas ir bėgo, visko atsižadėjęs. Iš Kauno ir Vilniaus visi kas suskubo išbėgo Vokietijon. Išbėgo menininkai, teatralai, veikėjai, eiliniai tarnautojai ir net darbintinkai. Net senelis Aušros kurėjas Dr. Jonas Šliupas nedryso baigti karšinti save tėvynėje ir su savo šeima ir su Generolu Nagium suspėjo išvykti užsienin.

Dalis Lietuvių buvo užsilikus Baltijos pajuryje, palei Šventosios uostą, ir laukė vilties iš gintaro Baltijos. Kada Vokiečiai Spalių 9 d. paskutinieji pabėgo iš Lietuvos tai gerieji Šventosios uosto žvejai užkurė savo kuterių motorus ir rizikavo vežti per Baltiją į Švediją. Taigi paskutiniu momentu dalelei Lietuvių pavyko pasprukti ir pasiekti Švedijos krantus. Paskutinis Lietuvos žemės trupinėlis pateko bolševikų rankosna Spalių 11 dieną. Ir likusiems tėvynėje uždengė kruvini debesys saulę.

Šveicarų pranešimu, Lietuvos gyventojai gavę trijų rušių naujus sovietiškus pasus: raudonais viršeliais pasus gavę turi eiti raudonojon armijon tarnauti (tuos gaudo, nes jie slepiasi!), žalius — paliekami savo šalyje laikinai priverstiniems darbams; — baltus — tremiami Sibiran; pasų negavę — šaudomi.

Taip antru kartu musų tėvynė "išlaisvinama"!

Kad geriau pažintute bolševikų veidą, mes mieliems tautiečiams be pertraukos rašysime faktais paremtus straipsnius ka esame patys pergyvenę Lietuvoje ir savo akim matę. Taipgi parašysime ir iš Vokiečių okupacijos Lietuvoje.

Sekančiuose straipsniuose duoksime faktus iš pirmosios bolševiku okupacijos teroro Lietuvoje.

1944 m. Lapkritis. V. Dainoras.

Apie Lietuvą — Tyla

Prezidentas Roosevelt gryžta iš savo misijos pas Staliną karišku laivu.

Dabar pranešta kad tame laive kelionėje mirė Maj. Gen. Edwin M. Watson, prezidento padėjėjas ir raštinės sekretorius. Gen. Watson buvo prie Prez. Roosevelto kada 1940 m. Lietuvių delegacija lankėsi pas prezidentą.

Del Roosevelto ilgo nesugryžimo pasklido gandai kad jis rimtai susirgęs, bet tos žinios nepasitvirtino, nors prezidentas labai išvargęs ir jau Jaltoje blogai atrodė.

Pirmiausia gryžo iš Jaltos Karo Mobilizacijos direktorius Byrnes. Jis mažai ką papasakojo, tik priminė jog Prezidentas Roosevelt pirmininkavęs trijų didžiųjų konferencijoje.

Washingtono spauda neaplenkė paminėjus to fakto kad Byrnes atsisakė paminėti kas buvo Jaltoje kalbama apie pravedimą pačių gyventojų balsavimų šalyse kaip Estija, Lietuva. Latvija, Bulgarija, ir Rumanija, kur dabr jau bolševikai valdo.

Senatorius Willis reiškė nusivylimą neužtikdamas nieko pranešimuose apie trijų didžiųjų pasitarimus, kur Amerikai butų duota koks nors pripažinimas už jos padėtas pastangas ir pasiaukojimą šio karo pastangose.

"Amerikos žmonės neparodys džiaugsmo sutarimais kokius Prezidentas Roosevelt pasiėmė ant savęs ir uždėjo šiai šaliai".

* * *

Rusija Pralobinta Amerikos Pašalpomis

Russian War Relief, pastarame pranešime savo raporto, pareiškia jog 1944 metais šios šalies visuomenė suaukavo Rusų Šelpimo Fondui beveik 23 milijonus dolarių, o nuo to kai tas fondas įsteigtas trys metai atgal, suaukauta jau pinigais ir daiktais už $46,246,240.

Kadangi Sovietų vyriausybė tik priima tą pašalpą ir daro su ja ką nori, neįsileisdama iš Amerikos nei vieno Russian War Relief komiteto atstovų, labai gali buti kad Rusijos gyventojai, kurie gauna ką iš tų aukų, žino tik kad viskas tas paeina iš "saulės" Stalino malonės. Anot bolševikų propagandos, Amerikos žmonės nuskurę, neturi ką valgyt, ir basi vaikšto, laukia tik greičiau revoliucijos išversti kapitalistišką sistemą.

* * *

Pasakymas kuris Tinka ir šiądien

1921 metų Suvažiavime Washingtone, protingą palyginimą padarė Adv. F. J. Bagočius, pasakydamas:

"Tie kurie žada 'laikytis ir nepasiduoti', stato savo ypatiškus arba savo partijos reikalus ir ambicijas aukščiau visko, o tie kurie geidžia 'užmiršti savo partiviškumus' dar nėra visiškai suaugę politiškai ir nusistatę savo pažvalgose".

Jis patarė Suvažiavimo dalyviams "tik Lietuvos ir visos tautos ateitį ir gerovę statyti aukščiau savo ir savo partijų ambicijų".

Paimkime dabartinius tris A. L. Tarybos vadus: jie užsikirtę laikytis savo partinių ir asmeninių ambicijų, atmeta visuomenės ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos siulymą veikti vieningai.

Tie trys tarybos vadai pareikalavo LVS pasiduoti jų "didenybių" diktaturai, palysti po jų kepure, kitokius visus bendro veikimo pasiulymus atmeta ir nepripažysta.

Tuo tarpu, LVS valdyba A. L. Tarybai siulė, neišsižadant savo nusistatymų ir neliečiant tarybininkų nusistatymų, dirbti tą darbą kuris visiems Lietuviams bendras — statė **tik Lietuvos ir visos tautos ateitį ir gerovę** aukščiau savo ir savo partijos reikalų.

Trims tarybos diktatoriams toks pasiulymas nepriimtinas, jie jį griežtai atmetė.

* * *

BALF pirmininkas išleido aplinkraštį, kuriame tarp kitko pareiškiama:

"BALF yra nepolitinė organizacija ir todel nei centras, nei skyriai savo atstovų į politinių grupių suvažiavimus nesiunčia, nežiurint kaip gražiais tikslais jie butų šaukiami. Musų organizacija rupinasi tik labdarybe".

Tas taikoma del pasirodžiusio kvietimo BALF, tarp kitų organizacijų, prisidėti prie Lietuvių Misijos į Washingtoną.

Pažiurėsime ar BALF pirmininkas visais atvejais tokius persergėjimus skelbs.

GRAŽIOS DAINELĖS

(K. Žitkus)

Gražių dainelių daug girdėjau
Tyliuoju vakaro laiku,
Bet kai į tolį jas lydėjau,
Nebuvo liudna nei klaiku.

Tik vieną dainą vakarinę
Širdis pamilo taip karštai,
Ir nenurimstu kol aušrinę
Užmerkia brėkštanti rytai.

Gaili ji buvo kaip gegutės
Graudingos raudos tylumoj,
Graži kaip čiulbėsiai lakštutės
Žaliam gojelyj sutemoj.

Aidai jos blaškėsi ir gaudė,
Ir žemė klausės jos maldos,
Ir vakarai slaptai nuraudę
Taip nežėrėjo niekados.

Jai kelią nušvietė aušrinė
Švelnučiais aukso spinduliais,
Sesutės žvaigždės susipynę
Lydėjo dainą pašaliais.

Dausų platybėj ji pranyko,
Nutilo žodžiai ir gaida,
O man giliai sieloj paliko
Beribio ilgesio žaizda.

Gyvenimas "Darbininkų Rojuje"

AMERIKIEČIŲ PATYRIMAI RUSIJOJE PEREITĄ VASARĄ

(Tęsinys iš pereito nr.)

Sugryžus į direktoriaus ofisą, Johnston pasiteiravo kokį nuošimtį Sovietų darbininkai duoda karui, pasakydamas kad Amerikoje paprastai duoda apie dešimtą nuošimtį. Direktorius mums išdidžiai pasako kad Sovietų darbininkai kartais atiduoda net dviejų ar trijų mėnesių uždarbį. Mums atėjo į mintį kad po to kai Sovietų darbininkas nusiperka sau maisto tiek kiek jo ration kuponai leidžia, jis neturi daugiau ką pirkti ir ant ko praleisti pinigus išskyrus ką laikas nuo laiko nueina į teatrą.

Kitą dieną mes aplankom dirbtuvę kur išdirba bomberiams motorus. Johnston užsimena kad jis taipgi turi dirbtuvę ir Rusai tuoj susidomauja. Kiek žmonių pas jį dirba?

"Du tukstančiai", jis atsako.

"Ir kaip jie apmokami?"

"Daugiausia nuo valandų".

"Kodel ne nuo skaičių?"

"Delto kad musų darbo unijoms nepatinka darbas nuo skaičių". Rusai nusistebi iš to. Jie perjauni žinoti kad nuo 1917 iki 1934 metų bolševikai smerkė darbą nuo skaičių kaip gudriausią priemonę darbininkų išnaudojimui. Vėliau, kuomet tą priėmė su dideliu išgarsinimu "Stakhanovistų sistemos" vardu, ji Rusijos darbininkams buvo patiekta kaip socialistinis išradimas, nežinomas kapitalistų pasaulyje. Geriausi jauni vyrai išaugo už tos uždangos.

"Kiek vidutiniai darbininkui mokat?"

Kuomet Amerikos darbininko uždarbio sumą išvertė jiems rubliais, jie mandagiai linkčiojo galva, bet matėsi kad jie samprotauja jog Johnston perdeda.

Jie klausė, kaip gali tokia maža jo elektriškų išdirbinių kompanija išlaikyti kompeticiją su tokiu milžinu kaip General Electric? Kaip jis nesutriuškinamas?

Johnston išaiškino kad mes Amerikoje patyrėme jog kompanija peraugus tam tikrą didumą pasidaro mažiau išnasi. Čia jie pažiuri vienas į kitą, linktelėdami galvą to patvirtinimui. Paskui klausia ar Amerikoj krypstama į didesnes ar mažesnes kompanijas.

Johnston atsako kad tam tikri darbai galima geriau atlikti didelėse įstaigose, bet iš kitos pusės yra sunku kompanijos viršininkui New Yorke palaikyti susisiekimą su savo skyrium 3000 mylių atstu Seattle mieste. Todel tai, mažos sumanios kompanijos, kurios gali greitai prisitaikyti prie vietinių reikalų, gali verstis.

Įsikiša NKVD šnipas

Visi jie susidomavę jo kalba, ir jaunas direktorius atidaro burną klausti dar kito klausimo, kaip štai paprastuose rubuose NKDV (enkavedistas šnipas) kuris visada su mumis keliauja, atsikelia ir uždeda jam ant peties sunkią savo ranką. Mums tuoj pasidarė aišku kad jau mes baigsim su juo kalbą ir eisim apžiurėti dirbtuvės.

Šito pirmiau niekur dar neatsitiko. Gal ištikro musų laikas buvo apribotas. O gal tas enkavedistas, kurie kontroliuoja ką galima leisti Rusams žinoti, nenorėjo kad jie toliau patirtų kaip Amerikos biznio gyvenimas eina, net iš tokio garbingo Sovietų svečio kaip Johnston.

Mes pažvelgiam į darbininkų valgomą kambarį. Maistas susideda iš grikių košės, juodos duonos, ir barščių. Už to randasi dirbtuvės užžiurėtojų valgomasis. Jie gauna tą patį maistą, tik priedui jiems duodama kaviaro (žuvies ikrų). Dar toliau, inžinierių valgomasis. Jie valgo kaip ir dirbtuvės užžiurėtojai, tik jiems duodama ir baltos duonos prie juodos, ir gera porcija sviesto, ir jų kaviaras geresnės rušies.

Dabar mes nueinam į direktoriaus valgomą kambarį, kur pastebiu svarbiausius dalykus ant stalo: vodka, raudonas vynas, baltas vynas, šampanas; kaviaras, sviestas, rukytas ungurys, agurkai, kitos daržovės, šalta veršiena, salami, rukytas liežuvis, pyragaičiai ir skanus šokoladinis tortas.

Mes patiriame (ne iš musų Rusų šeimininkų) kad luomų sistema kurią mes matėm valgomų kambarių paskirstymu eina per visas jų dirbtuves. Jie išplėtė labai gausius balta-kalnierių tarnautojų ir inžinierių štabas. Tačiau čia kuris pasiekęs inžinieriaus laipsnį, skaito sau pažeminimu jeigu, kaip daro Amerikos inžinieriai, jis įsivilktų į dirbamus apdangalus ir nueitų prie darbininkų dirbtuvėje pagelbėti ištaisyti ką sugedusio laike darbo.

Iki 1917 metų revoliucijos, Rusai per 1000 metų buvo pasidalinę į luomus, ir 25 metai komunistinio gyvenimo negalėjo luomų išnaikinti, kaip neišnaikino Rusų valgio papročius arba keiksmažodžius. Taigi ši nauja socialistinė biurokratija, išauginta iš proletariato, butinai dalinasi į luomus.

Šių motorų dirbtuvėj, nors ji kiek geriau apšviesta, patyrėm kaip liudnai menka produkcija. Vieno lėktuvo motoro pagaminimui reikalinga apie 1000 darbo valandų. Amerikoje padaryti tokio didumo motorą ima 200 darbo valandų. Penkiolika tukstančių darbininkų čia, su geriausiomis Amerikos (taipgi Šveicarijos ir Vokietijos) mašinomis, pagamina tiktai apie 15 motorų per dieną.

Kodel Rusams patinka komunizmas

Palengva aš pradedu suprasi šią šalį ir jos žmones.

Daleiskime jeigu tu butum gimęs ir visą savo gyvenimą praleidęs pakenčiamai tvarkomame kalėjime, kuris tave palaikytų prie sunkaus darbo, ir duotų lovą miegoti, ir tris kartus į dieną valgyt, prie to rubus kad jaustumeis šiltai.

Daleiskime jeigu jo sienos butų nukabinėtos plakatais aiškinančiais kad laisvė ir teisingumas galima rasti tik čia; kad tų sienų išlaukėje siaučia tik betvarkės, streikai, netikrumas, bedarbė, ir darbininkų išnaudojimas, o ši vieta užlaikoma tik tavo gerovei. Jeigu butų aiškinama kad kalėjimo viršininkas ir sargybiniai prilaikomi daugiausia apsaugojimui tavęs nuo pikto išlaukinio pasaulio.

Nereikia nei sakyti, jeigu kas norėtų tave iš to kalėjimo paliuosuoti, tu kovotum kaip tigras.

Vienok gi, yra vienas žymus skirtumas tarp nelaisvių Sovietų Unijoje ir kalinių Kansas valstijos pabaudos namuose Lansinge, kur aš tankiai lankydavau vieną savo draugą. Maistas ir rubai abiejose vietose yra beveik tokie patys, gal biskį geresni Lansing kalėjime. Bet jeigu mano Kansiškis draugas nuspręstų kad jo kalėjimas nėra tinkamai vedamas, ir pareikštų savo viltį kad gali buti pakeistas kalėjimo viršininkas, jis nesusidurtų su pavojum sušaudymo jeigu jį išgirstų kiti šnipukai.

Viešoji nuomonė Rusijoje tvarkoma tokiu gabumu kaip artistas valdo didelius katedros vargonus, kurio rankos laviai laksto per daugybę klevišų. Paveizdan, Rusijos žmonės buvo pradžiugę iki pamišimo Teherano konferencijos žiniomis — pagaliau Stalinas, Churchill ir Roosevelt kartu susėdo taryboms. Pagaliau, Sovietų Rusija turi galingus sąjungininkus kuriais gali pasitikėti! Rusija jau nėra ta nekenčiama pasaulio išmata šalis.

Biurokratija taip pat buvo patenkinta, bet ne šia internacionalizmo banga ir geru nusiteikimu link Vakarų Pasaulio. Kaipo ekspertai visuomenės sentimentų nustatymo, jie nepasitiki jokiam žmonių džiaugsmui kurį ne jie sukelia, arba kuris gali prasiveržti už jų kontrolės. Dasileiskime, paveizdan, ar Sovietų Unija nesuras geros priežasties pakeisti savo nusistatymą linkui savo dabartinių sąjungininkų?

Jie taigi išspausdino Pravdoj žinutę, kuri buk atėjus nuo Pravdos korespondento (nors tokia žinia nebuvo žinoma Kairo cenzoriui) buk Britai tariasi su aukštais Vokiečių atstovais neutralėje šalyje sudarymui atskiros taikos. Suprantama, tas pranešimas nebuvo leidžiamas nei vienu atveju per Maskvos radio programą į išlaukinį pasaulį, nes tas gandas buvo reikalingas naminiam tikslui.

Ta žinia sukėlė didelį sprogimą ir užginčijimus Vakarų Pasaulyje, kurių tulus Sovietų valdžia perspausdino ir Pravdoje, kuomet pradėta daryti spaudimas. Tačiau reikalingas efektas Rusijos visuomenės nuomonėje tapo atsiektas. Sąjungininkų draugiškumas tapo atidrėkintas iki to punkto kur visuomenės opinija galėtų buti lengvai pakeista, jeigu ištiktų toks reikalas.

Jie tokio reikalo nesurado, nei nemato jo ir dabar, kai aš šitą rašau. Bet jie vėl turi laisvą valią linkti ar į tą ar į kitą pusę su pilnu žmonių pritarimu.

(Bus daugiau)

MARIJA BOČKAREVA

Rusijos Moterų "Mirties Batalijono" Vedėja Marija Bočkareva, jos gyvenimas ir kariavimas; prisiartinimas Rusijos revoliucijos. Parašė Isaac Don Levine. Vertė K. S. K. 295 pusl. 1.00

Reikalaukit "Dirvoje"

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereito nr.)

Su savo kulkosvaidžiu jau niekad nesiskyriau

Stovėdami bare, ėjom sargybą, o laisvalaikiu mokėmės. Pramokęs vartoti kulkosvaidį, niekados su juo nesiskyriau ir, kur galėdamas jį pavartodavau. Apskritai pavasaris buvo linksmas. Tarp Lenkų ir musų sargybų buvo apie 7—8 kilometrų tarpas.

Lenkai dažnai eidavo į musų pusę, užpuldavo musų partizanus ir šiaip ramius piliečius. Mes taip pat nesnaudėm: eidavom Lenkų užpakalin, karpydavom telefono vielas ir gaudėm Lenkų partizanus, nors tokiems žygiams vado paliepimų negaudavom. Darėm tai savo noru. Čia papasakosiu vieną iš daugelio musų nuotikių su Lenkų partizanais.

Mums pranešė jog Baravų kaime esą Lenkų partizanai, kurie tarp ramių gyventojų plėšikauja. Iš vietos gyventojų nieko tikro negalėjom sužinoti, nes Baravų gyventojai Totoriai ir bijojo kad partizanai jiems neatkeršytų. Partizanai buvo pasidarę gudrias slėptuves požemiuose. Pagaliau juos aptikom. Nuvykom jų gaudyti: Vladas Kavaliauskas iš Šakių aps., Matas Mauris ir Domas Endrikas, abu iš Tauragės aps., Eržvilko val. Apstojom partizanų namą. Aš ir Kavaliauskas inėjom į vidų ir ėmėm daryti kratą. Mums bedarant kratą, iš kito kambario puolė pro langą vienas partizanas ir pabėgo. Prie to lango stovėjo Mauris. Jis norėjo suimti partizaną gyvą, bet šis ištruko ir dingo krumuose. Kadangi buvom tik keturiese, todel, bijodami Lenkų užpuolimo, iš kaimo pasitraukėm.

Antras panašus atsitikimas buvo Čižiunų kaime. Gavom žinią kad kaime esą ginkluotų Lenkų partizanų. Nepatingėjom. Temstant nuėjom penki kareiviai ir du partizanai. Iš visų septynių atsimenu tik Melnikonį ir Urboną.

Apstojom pirkią. Namų šeimininkas jau miegojo. Prižadintas jis pats atidarė mums duris. Tai buvo partizanų tėvas. Jis gynėsi — jo sunus uas jį negyvenąs, o jokių partizanų nesą. Melnikonis, Urbonas ir aš vėl darėm kratą. Apačioje nieko neradę užlipom ant aukšto. Vos pažengus mums porą žingsnių, į mus pasipylė kulipkos. Mes nepabugom bet atsakėm savo šautuvais. Matėm kaip pro angą į lauką vienais baltiniais lipo žmogus. Jis ir dar kitas, kurį vėliau suradom pasislėpusį pastogėje, buvo sužeisti ir vėliau mirė. Seniui už melą teko sunkiai nukentėti.

Pabugę Lenkai iškėlė rankas

Birželio apie 20 dieną buvom atitraukti į užpakalį, į Rumbonių dvarą. Prasidėjus karo veiksmams su Lenkais, mus pasiuntė į frontą. Antras burys su vadu leitenantu Valušiu nužygiavom Daugų-Varėnos link. Liepos 15 dieną tarp Daugų ir Varėnos nuginklavom ir paėmėm į nelaisvę keletą Lenkų kareivių burelių.

Liepos 16 dieną buvom Varėnos miestelyje. Musų burį išskirstė po keletą vyrų į pėstininkų dalis. Aš su savo šešiais draugais buvau paskirtas prie pirmo pėstininkų pulko trečio bataliono. Turėjom toliau tęsti žvalgybą Varėna-Valkininkai.

Mauris, Kavaliauskas ir aš nujojom nuo Daugų ir pasukom į Valkininkų kelią. Staiga prieš mus ant kelio pasirodė Lenkų burys. Mes jojom pilna risčia. Pamačius Lenkams, mums jau buvo pervėlu gryžti, nes Lenkai į mus buvo atstatę šautuvus. Nepaisydami jų daugumos, visu smarkumu juos puolėm, nes kitos išeities nebuvo. Bepuldami paleidom į juos kelis vius. Lenkai, matyt, pabugo kad nebutų arklių sutrypti ir metę šautuvus iškėlė rankas. Mauris nulipo nuo arklio, surinko šautuvus, ir visi rengėmės padaryti kratą. Tuo tarpu atjojo ir keturi kiti musų draugai. Tik tada Lenkai suprato kad prieš tokią silpną Lietuvių jiegą jis galėjo pasipriešinti. Belaisvius ir arklius perdavėm į bataliono štabą.

Vienas nujojau pas Lenkus

Tęsdamas žvalgybą, tą pačią dieną, už Varėnos miestelio, pamiškėje pastebėjom Lenkų kariuomenės dalinį. Mes pabijojom jį užpulti. Mauris ir Kavaliauskas paliko pusę kilometro užpakalyje, o aš nujojau pas Lenkus. Žinojau kad Lenkai bėga, bolševikų vejami, todel ir nebuvo taip pavojinga pas juos joti. Tačiau, jeigu jiems pakliudavo silpnesnis tai nuginkluodavo ir nuvilkdavo. Tokios mintys buvo ir mano galvoje. Bet ką galima butų gryžus pranešti, nemačius iš arti Lenkų.

Prijojęs arti jų, buvau iš visų pusių apsuptas. Su Lenkais kalbėjau Lenkiškai. Jie man statė daugybę klausimų. Kiek supratau, jie buvo Poznanės Lenkai. Išviso jų buvo vienas batalionas. Besikalbėdamas tik laukiau kada man reikės skirtis su savo žirgeliu.

Lenkai teiravosi kaip ir kur stovi musų kariuomenė ir kur yra bolševikai. Pripasakojau jiems visokių baisenybių. Pasakiau kad Lietuviai visus Lenkus praleidžia, nes taikiau taip kalbą versti kad tik jie manęs nenuginkluotų ir paleistų. Pasikalbėjęs su Lenkais kokią valandą, ėmiau lėtai joti savo pusėn. Mano žirgelis žingsniuoja smėlėtu keliu, o aš nei gyvas, nei miręs — laukiu kada pasigirs šuvis ir Lenkai nukels mane nuo arklio. Nei šimto metrų nenujojęs nuo Lenkų, leidau arklį kiek tik jis įkabina. Vis delto Lenkai į mane nešovė. Tas batalionas mano nurodymais musiškių buvo nuginkluotas kai jojo Perlojos link. Jį nuginklavo pirmo pėstininkų pulko trečio bataliono kuopa.

Neprašyti atjojom į dvarininkų puotą

Rugpjučio 20 dieną vienas bajoras netoli Rodunės (dabar okupuota) surengė vaišes Lenkų karininkams. Mes tuomet stovėjom užtvaroje viename kaimelyje. Musų vadas buvo leit. Valušis. Apie tas vaišes mums pranešė vietos gyventojai. Susitarėm iškrėsti Lenkams išdaigą — sutrukdyti balių ir paimti į nelaisvę karininkus. Savo sumanymą pasakėm vadui. Jis mums ne visai pritarė, bet vis delto keliems leido. Į šį dvarą nujojo tik drąsesnieji: Kėdainių aps. Gudžiunų val. Jeloveckas, jau minėti Mauris, Domas Endrikis, Kavaliauskas ir aš. Išviso buvom septyni — kitų nepamenu.

Visu smarkumu puolėm dvarą. Musų laimei ar nelaimei, Lenkų karininkai nebuvo dar atvykę. Susirinkę ponai ir didelis, kaip gulbių baltų, panelių burys, išbėgo mus pasitikti, nes manė jog atvyksta jų kviesti Lenkų karininkai. Supratę savo klaidą, visi spruko į rumus.. Mes nuėjom pasivaišinti, nors ir nebuvom į puotą kviesti. Žinodami kad gali tuojau atvykti Lenkai karininkai, gal savo skaičium stipresni už mus, kuogreičiausia susirinkom į kišenius ir į glėbius kas buvo ant stalo ir laimingai pasitraukėm. Pargryžę pavaišinom visą burį. Juoko buvo ikvaliai.

Susišaudėm su saviškiais

Rugsėjo pabaigoje ar Spalių pradžioje pirmo eskadrono antras burys su puskarininkiu Bindoku buvo paskirtas į žvalgybos burį. Uždavinį gavom dar iš vakaro. Visas eskadronas ir mes kartu išvykom iš Erodyno dvaro. Antras burys atsiskyrėm nuo eskadrono ir išvykom pafrontėn žvalgyti.

Kaip tik tuo laiku su Lenkais ėjo dideli mušiai. Musų kariuomenė traukėsi. Traukėmės ir mes. Visą naktį klaidžiojom. Kur mus vedė ten mes ir jojom.

Visą naktį išvargę, pas Nočės klebona gavom pavalgyti, pasilsėjom ir lengviau atsidusom. Diena buvo graži. Nujojom Eišiškio-Varėnos keliu. Pakeliui susitikom keletą Lenkų raitelių. Nežinia ar tai buvo žvalgai ar šiaip paklydėliai. Norėdami juos gyvus paimti, ginklo nepavartojom, bet šiaip juos puolėm. Buvom tarp miškų, todel priešas paspruko.

Toliau jojom su atsargumu. Kaime pasirodė kaž kokia kariuomenė. Tai buvo jau netoli Varėnos. Iš kaimo ėmė mus apšaudyti. Mes, vienas kitą pasidrąsinę, savo puskarininkio Bindoko, apdovanoto Vyties kryžium, vedami nutarėm kaimą pulti. Puolėm kiek tik arkliai įkabina. Bet priešas pasitraukė į mišką. Kaimą užėmėm be aukų. Buvo tik sužeistas kareivio Pociaus iš Plungės valsčiaus arklys, vardu Alksnis. Kaime radom telefono aparatą ir musų karininko uniforminę kepurę. Iš tos kepurės supratom jog yra paimtas į nelaisvę musų karininkas. Nutarėm saviškį gelbėti.

Išsipylėm reta rikiuote ir jojom į mišką. Mus ėmė smarkiai apšaudyti. Bet, musų laimei, kaime buvo pasislėpęs vienas kareivis kuris, kaip matyt, nespėjo drauge su kitais į mišką pasprukti. Jis, išgirdęs mus Lietuviškai kalbant, pribėgo prie musų iš užpakalio ir pranešė kad musų puolamoji kariuomenė yra musiškiai. Tuomet paaiškėjo musų klaida. Žmonių aukų nebuvo, o sužeistą arklį taip pat neilgai teko gydyti.

(Bus daugiau)

DETROITO BALF BALF 76-to SKYRIAUS RUBŲ VAJAUS DA RBUOTOJAI

DETROIT, MICH., BALF 76-to skyriaus grupė, kurie renka drabužius Lietuvos žmonėms. Ši grupė jau yra išsiuntus virš 6,000 svarų rubų į Centrą. Fotografija daryta prie supakuotų drabužių. Pirmoje eilėje Drabužių komiteto narės ir daug pasidarbavę. Iš kairės į dešinę: P. Medonis, A. Šaltienė, R. Miknienė, B. Keblaitienė, Kun. I. Boreišis, M. Smailienė (Drabužių Komiteto pirmininkė), M. Strazdienė, Strazdienė, A. Gustaitienė ir St. Douvan. Dar turėjo buti iždininkas D. Brazis ir varg. Blažys. Antroj eilėj, ketvirta nuo krašto, BALF 76 sk. rašt. E. Moliienė, pirm. E. Paurazienė, vice pirmininkai Dr. J. Sims ir O. Kratavičienė. Kiti visi šiame paveiksle kuo nors yra prisidėję drabužių rinkime.

DARYKITES REZERVACIJAS IR RUPINKITĖS VAKARIENĖS BILIETAIS

Amerikos Lietuvių Misijos posėdžiai ir Kongresinė Vakarienė įvyks Hotel Statler, kuris davė patalpas ir sales. Vakarienė atsibus "Presidential Ballroom", kur pats Prezidentas Roosevelt dalyvauja svarbiuose viešuose banketuose ir vakarienėse.

Draugijos, kuopos, skyriai ir veikėjai, rupinkites prisidėjimu prie visų Lietuvių Misijos pastangų. Nutarkit skirti savo aukas, ir siųskit adresu:

American Lithuanian Mission
Hotel Statler Washington, D. C.

Patalpomis rupinkites patys. Kadangi hoteliai esti užpildyti, darykit rezervaciją anksti, ir nesigruskit visi į vieną viešbutį. Kiti viešbučiai kaimynystėje:

Hotel Hamilton	**Hotel Ambassador**
Park Lane Hotel	**Park Central Hotel**
Hotel 2400	**Hotel Roosevelt**

Vakarienė bus neformalė. Tikietų į vakarienę rašykit tuojau, siunčiant po $5.00 nuo tikieto, į:

A. S. Trečiokas, 314 Walnut St., Newark 5, N. J.
L. V. S. Centras 6820 Superior Ave. Cleveland 3, O.

POTVINIAI PRASIDĖJO

Nors Clevelande sniegas ir ledai pradingo orui atšilus, tačiau kaip kur apsireiškė ir potvinių.

Prie Chagrin upės pakraščio gyventojus užklupo potvinis Willoughby miestelyje apsemiant namus ir padarant nemaža nuostolių. 20 šeimų turėjo išbėgti iš namų.

Ohio upės pakraščiais, kuri teka pietiniu valstijos paruožiu, nuo Pittsburgho, vanduo pakilo iki apie 50 pėdų aukščiau normalio. Žemesnių sričių gyventojai turėjo apleisti namus ir uždaryta paupių keliai.

Pittsburgho srityje, kur susilieja dvi upės sudarydamos vieną didelę Ohio upę, vanduo smarkiai pakilo po šios savaitės pradžios lietaus. Žemoje dalyje miesto vanduo išsiliejo į gatves.

TELEFONO INDUSTRIJA NETURI KARO PELNŲ

Telefono industrija neturi karo pelnų, kaip patiekė savo pranešimą metiniame raporte stockholderiams The Ohio Bell Telephone Company prezidentas Randolph Eide kompanijos direktorių taryboje.

Bendros kompanijos ineigos padidėjo, tačiau pelnai palyginamai nupuolė iki žemiausių punktų šios įstaigos istorijoje.

Bendros operavimo ineigos 1944 metais buvo $72,553,185, kas sudarė $5,205,809 arba 7.7 nuoš. daugiau negu metas anksčiau. Bendros operavimo išlaidos, neįskaitant taksus, 1944 metais susidarė $42,161,012, tai yra $2,697,030 arba 6.8 nuoš. daugiau negu buvo 1943 metais. Betgi įskaitant taksus operavimo išlaidos buvo $62,627,940, kas padaro $5,430,810 arba 9.5 nuoš. daugiau negu 1943 metais.

Pelnas parodo skirtingą vaizdą. Pelnas galimas panaudoti nustatytoms išlaidoms ir dividendams siekė $9, 680,684 arba tik 3.9 nuoš. viso telefono įrengimo ir kito turto, palyginant su 4.1 nuoš. 1943 metais ir 5.6 nuoš. 1940 metais, kaip raportas parodo. Tas reiškia sumažėjimą 2.7 nuoš. bėgyje pastarų penkių metų.

Štai apysaka kuri jums patiks!

ALPIS

KĘSTUČIO IŠLAISVINTOJAS

$1.50 Popieros viršais. $2.00 Tvirtais viršais

Dabar atiduodama už $1.00

● Didelė, įdomi, lengvai skaitoma K. S. Karpiaus istorinė apysaka iš D. L. Kunigaikščio Kęstučio laikų — apie jaunuolį Alpį, kuris išlaisvino Kęstutį iš Kryžiuočių nelaisvės. Istorija pažymi tik tiek kad Alpis išleido Kęstutį, tačiau tas narsus vaikinas ir toliau gyveno — šioje apysakoje rasit to gyvenimo tolimesnius nuotikius Lietuvoje — jo kariavimus, meilę ir atsižymėjimus. Knyga paveiksluota, 288 pusl.

Knyga pasiunčiama tuojau, iki jų dar turime. Pasiųskit laiške $2 arba $1.50 (50c galima siųsti pašto ženklais).

Reikalaukit "Dirvoje"
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina $2.00

Štai didžiausia knyga kokią tik galit tikėtis už $2.00 gauti: paveiksluota, tvirtais audimo viršeliais, populiariška lengva kalba parašyta, stambiom raidėm. Apsakoma pasaulio istorijos eiga, didieji karai, kurie tęsėsi po 30 metų, žymieji karžygiai ir jų darbų pėdsakai. Napoleono užpuolimas Rusijos ir tt. Rasit aprašyta joje kaip žmonija gyveno, kariavo nuo pat prieš-istorinių laikų, per visus amžius iki musų dienų, kokios buvo didžios ir galingos tautos ir jų valdovai.

Siųskit laiške $2.00 su savo adresu ir prašykit prisiusti jums 610 puslapių didumo žmonijos Istoriją.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matai ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskričių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

Kaina tik 50c.

(Galima siųsti pašto ženklais po 5c)

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiurėjimas

Kaina su prisiuntimu $1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi rupesnio ir vargo su gaminimu valgių, privalo įsigyti šią naudingą knygą.

Reikalaukit "Dirvoje"
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Prašo Atiduoti Senas Liekanas

Išvežimui jusų senų laikraščių, knygų, magazinų, rubų, skarmalų, rakandų ir kitų smulkių dalykų, taipgi ir metalo, telefonuokit: HEnderson 5357.

"Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!"

Savers always welcome at our 46 offices

46 NEIGHBORHOOD OFFICES FOUNDED 1894 EVERY BANKING SERVICE
The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

APSIRUPINKIT 1944 INCOME TAX PRANEŠIMU

Visi kurie gavo algas ir kitokias ineigas turi patiekti pareiškimą apie savo ineigas ne vėliau Kovo 15.

Visi kurie gavo iš savo darbaviečių taip vadinamas Withholding Receipts už 1944 metus ir uždirbo mažiau negu $5,000, gali pasiųsti tiktai tą Receipt.

Štai kas reikia padaryti:

1. Butinai išpildykit informaciją apie savo ineigas eilutėse 1 iki 5 ant priešakinės pusės to lakštelio. Jeigu jųs turėjot daugiau negu vieną darbą ir ineigas butinai tas visas ineigas įskaitykit.

Jei vyras ir žmona daro savo ineigų pareiškimą kartu, reikia pažymėti abiejų ineigas. Jeigu jų ineigos ir išlaidos yra maišytos, reikalinga naudoti Form 1040 ir prie tos formos pridėti savo Withholding Receipt.

2. Ant tų Withholding Receipts užpakalio butinai pažymėkit už kiek asmenų jųs atsiskaitot išimtį (exemption), kartu priskaitant ir save.

Jei vyras ir žmona patiekia savo bendrą pareiškimą, abu privalo pasirašyti ant lakštų.

GILIAUSIA SKYLĖ

Giliausia skylė pasaulyje yra dabar gręžiamas šaltinis prie Taft, Cal., kuris išgręžtas iki apie 17,000 pėdų (virš trijų mylių) jieškant aliejaus, bet aliejaus nerasta. Pirmiau buvo giliausia skylė aliejaus šaltinio Texas valstijoje, 15,279 pėdų gylio.

Pietų Amerikos Lietuviai Atkreipę Akis į Mus

'MUSŲ VILTYS ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIUOSE'

Argentinos Lietuviai su didžiausia atyda sekame šiaurės Amerikos Lietuvių veiklą Lietuvos vadavimo darbe. Kiekvieną Amerikos Lietuvių suvažiavimą, jų sumanymus ir nutarimus laikome labai svarbiais ir butinai reikalingais. Nes šiuo laiku tai tik Amerikos Lietuviai gali atlikti tuos savo tautos darbus kurie negalimi nei Lietuvoje nei kituose pasaulio kraštuose. Kodel? Todel kad Amerika Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės dar nepaneigė, o be to, išeivijoje Amerikos Lietuvių kolonija yra didžiausia, turtingiausia ir kulturingiausia. Amerikos Lietuviai turi didelį skaičių savo tautiečių baigusių aukštus mokslus Amerikoje, kurie užima svarbias vietas ir valdiškose įstaigose bei dirba privatiškose Amerikiečių įstaigose, ko neturime Argentinos Lietuviai.

Mums nesuprantamas tik Amerikos Lietuvių katalikų nusistatymas Lietuvos vadavimo atžvilgiu, kurie ranka rankon eina su socialistais, tikybos didžiausiais priešais ir tuo pačiu kenkia tautininkams, kurie religiją palaiko ir pasekmingai dirba savo tautos labui, Lietuvos valstybės atstatymui. Juk socialistai tik tiek su katalikais bendradarbiauja kiek jie nori pakenkti tikrisiems Lietuvos patriotams - tautininkams, o jei tik tautininkų eilės susilpnėtų tai tie patys dabartiniai katalikų "draugai"-socialistai dėtųsi su komunistais kad pakenkti ir katalikams. Argentinoje vienas iš žymiausių Lietuvių katalikų, viename svarbiame susirinkime, apie socialistus štai kaip yra pasakęs:

"Socialistai tol neva savo tėvynės patriotai kol paruošia komunistams dirvą, o kai komunistai užplusta tai vieni jų tampa komisarais arba enkavedistais, o kurie buna dar neapsisprendę tiems tenka vykti į Sibirą arba priimti po porą šuvių į pakaušius. Taip buvo Lietuvoje, taip vyksta kituose bolševikų okupuotuose kraštuose."

Priminimas katalikams

Kol Amerikos Lietuviai katalikai nejieškos bendro veikimo su tautininkais tol jų darbas bus be reikšmės savo tautai ir jos laisvės atgavimui. Priešingai, katalikai ignoruodami tautininkus, remia didįjį savo tautos priešą — bolševizmą. Juk komunistų ir yra pirmiausias tikslas tai stengtis kad tarp patriotinių srovių nebutų vienybės, nes ta nevienybė jiems padeda padidinti savo judošių skaičių.

Argentinoje tautininkai su katalikais Lietuvos laisvinimo darbe yra vieningi. Energingai veikia Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje, prie kurio priklauso visos tautiškos ir katalikiškos organizacijos bei siauresnio veikimo grupės. Šio organo garbės pirmininku yra Lietuvos Ministras Pietų Amerikai Dr. Kazimieras Graužinis. Nepriklauso tik komunistai ir jų organas A. L. Balsas.

Tačiau esant Argentinos Lietuvių kolonijai jaunai ir tik dabar pradedant stipriau įsikurti, be to, beveik neturime tokių tautiečių kurie turėtų įtaką į vietos vyriausybę bei visuomenę, o antra ir pati Argentina šiame kare mažai ką reiškia, todel nedaug tepasitikime savo darbo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę vaisiais ir del to Argentinos Lietuvių visos mintys nukreiptos **į Amerikos Lietuvius.** Juk Amerikos Lietuviai dalyvauja kare, lieja savo kraują, aukoja gyvybes už teisingą pergalę, todel turi pilną teisę reikalauti savo tėvų kraštui Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Šiaurės Amerikos žodis šiuo laiku kaip tik daugiausia reiškia tarptautiniuose reikaluose, tik reikalinga vieningai dirbti ir vieningai reikalauti kas musų tautai priklauso.

Pasitiki LVS

Kiek iš Amerikos Lietuvių spaudos įsitikinam tai mums atrodo kad Amerikoje pasekmingiausia veikia Lietuvai Vaduoti Sąjunga, kuriai Argentinos Lietuviai pilnai pasitikime ir moraliai visa širdimi remiame.

Ypatingai mus domina Amerikos Lietuvių Seimo nutarimai, kurie buvo padaryti Vasario 5 ir 6 dienomis, 1944 metais. Šį Amerikos Lietuvių tautininkų žygį mes laikome istoriniu įvykiu ir su didžiausiu susirupinimu laukiame rezultatų. Ypač mus interesuoja milijono parašų surinkimas ant prašymų kad Amerikos vyriausybė gintų Lietuvių tautos bylą del laisvės ir nepriklausomybės atgavimo.

Be to, mes priduodame labai didelės reikšmės knygai "Timeless Lithuania", kurią, kaip iš Dirvos žinome, parašė buvęs Amerikos Ministras Lietuvai Dr. Owen J. C. Norem, o išleido Lietuvai Vaduoti Sąjunga.

Mes Argentinos Lietuviai sveikiname Amerikos Lietuvius tautininkus ir širdingai linkime dar didesnių pasisekimų Lietuvos vadavimo darbe bei kovoje su prieš-gamtiškais koalicininkais.

Mes aiškiai matome JUSŲ gerus norus bendradarbiauti su katalikais ir kitais kurie sakosi kad kovoją už Lietuvos gerovę, bet jei jie tautininkų kilnius žygius ignoruoja, vienybės nenori tai jiems patiems kris už tai ir atsakomybė. Juos pasmerks visa Lietuvių tauta, o tautininkus sutiks kaipo tikruosius už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę kovotojus ir musų tautos išeivijos vienintojus.

Juozas Nakutis.

Buenos Aires.

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO.

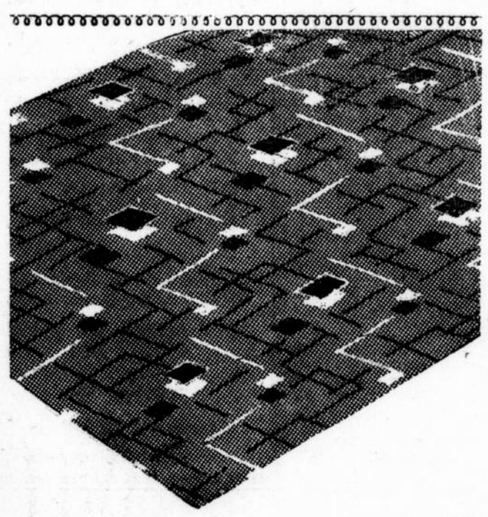

Dabar Pats Laikas Įsidėti šį

Inlaid Linoleum

pricementuojant prie milo ant grindų

tiktai po **26c** sq. ft.

(6 pėdų pločio)

Lengvas nuvalymui, laikys per metų metus. Naudokit jį virtuvėje, vaikų kambaryje, vonioje, sueigų kambaryje, ir kituose kambariuose. Marmuro pavidalo ir gražių gėlių ir spalvų kombinacijų. (Minimum užsakymas už šią kainą, 10 ketv. yardų.)

THE MAY CO. . . . ŠEŠTAS AUKŠTAS

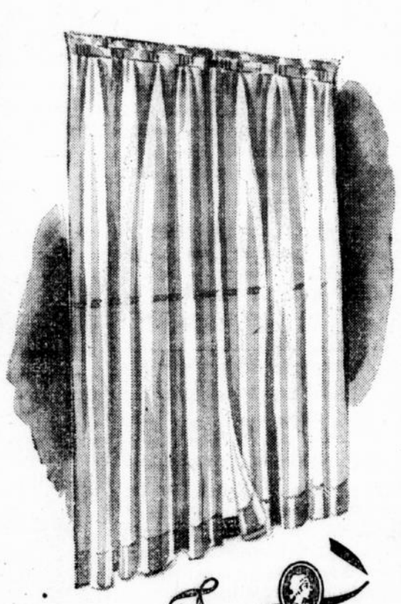

Rayshaen Marquisette

Vogue CURTAINS 2.95 pr.

Taip, šie yra tai tie gerai žinomi Vogue skalbiami rayon langams užtiesalai . . . iš tvirtos medžiagos, su plačiais apsiulėjimais, 3 colių apačios užlanka, užbaigtos viršuje ir gatavi užkabinimui. 34 colių pločių, 90 colių ilgio. Gaunami populiariškoje gelsvoje spalvoje tiktai. Jie padabins jusų langus ir tinka bent kuriame kambaryje.

THE MAY CO. . . KETVIRTAS AUKŠTAS

DARYKITES PAČIOS SAVO REIKMENIS IŠ BAG CORD SIULŲ

TAI tiesiog žavėjantis darbas . . . lengvas pačiai pasidaryti. Taigi pradėk šiądien! Pasidaryk pati sau puikų rankinį krejčį Pavasariui, pritaikant prie savo rubų. Taipgi gali pritaikyti sau sulyg savo Siuto ir skrybėlaitę. Ateik čia pasirinkti reikalingas tam darbuai medžiagas ir stilius . . mes mielai suteiksime nurodymų ir patarimų kaip darbą atlikti ir kaip kas dirbama ir atliekama.

MAŠNOMS SIULAI, stori, vituriniai, ploni; špulė po 75c iki 4.50

MAŠNOMS VIDUS su zipperiu gatavas įdėjimui 2.50 iki 4.95

JUOSTŲ RUŠIES siulai nuo špulės 3.50

LUCITE SAGTYS, rankenos ir užkabos, ir kt. 39c iki 2.50

ARTGOODS . . KETVIRTAS AUKŠTAS

Neiškenčia ir Žiemą—Žuvauja po Ledu

Žuvininkai neduoda žuvims ramybės ir žiemą — šis vaizdas parodo žuvavimo mėgėjus Maine valstijoje, kurie prisigaudę žuvies po ledu, kepa skarvadoje ten pat vietoje.

Raudonojo Kryžiaus Vajus Kovo Mėnesį

Service to men of the Navy is just as important a function of the American Red Cross as aid and assistance to those men and women in other branches of the armed forces. This 1945 War Fund poster symbolizes service to the men who fight on the seas.

Didžiajame Clevelande pradedamas Amerikos Raudonojo Kryžiaus vajus, aptarnavimui virš 130,000 vyrų paimtų į karines eiles iš šios srities. Vajus tęsis per visą Kovo mėnesį, kaip praneša Chas. H. Kellstadt, generalinis pirmininkas, sukėlimui šioje srityje $3,100,000. Visoje šalyje Raudonojo Kryžiaus kvota yra $200,000,000. Padidėję reikalai visuose karo frontuose Europoje ir Pacifike reikalauja didesnių pinigų tų reikalų aprupinimui.

Apie 18,000 savanorių vyrų, moterų ir vaikų šiame vajuje bandys pasiekti kiekvieną Didžiojo Clevelando gyventoją ir tikima gauti bent 500,000 aukotojų sudarymui nustatytos $3,100,000 sumos.

Iš tos sumos $2,213,500 eis tautiniam ir tarptautiniam Raudonojo Kryžiaus programui, o kita dalis vietiniams reikalams.

Pereitais metais Raudonasis Kryžius aptarnavo 84,183 šeimas Cuyahoga apskrityje.

AKRON, OHIO

Smulkios Žinios

MIRĖ. Vasario 11 d. mirė Veronika Stukienė, 46 metų amžiaus, ilgametė Akrono gyventoja. Iškilmingai tapo palaidato Vasario 15, Šv. Kryžiaus kapinėse; pamaldos atsibuvo buvusioje Lietuvių Šv. Petro bažnyčioje.

Liko jos vyras, Jurgis Stukas, sunai Jurgis ir Vincas, kurie randasi kariuomenėje ir rodos už vandenų. Brolis Vincas Darulis gyvena Akrone ir kitas ukėje. Iš Lietuvos pabėjo Šelvės miestelio, Ukmergės ap.

Velionė mėgo skaityti Lietuviškus laikraščius ir knygas, per daug metų skaitė Dirvą.

Ilsėkis ramiai šioje išeivijos šalyje. Velionės likusiam vyrui ir sunams reiškiama užuojauta nuo Akrono Lietuvių.

Veronikos Rudienės sunus Jonas iš kariuomenės rašė motinai kad buvo susirgęs ar sužeistas, dabar jau pasveiko.

Jono Navickio žmona serga, susižeidė koją.

Iki šiol Akrone buvo šalta su daug sniego ir ledo; slidu buvo ir pavaikščioti. Pastarų pora savaičių bėgiu ledas didumoje nuvarytas. Kalnas.

Palangos Trejos Devynerios

Tai augalinis sutaisymas, susideda grynai iš šaknelių, lapų, žiedų, sėklų ir žolių. Veikia ant kuno organų taip kad pavartojus ją tulą laiką žmogus gauna naujų jiegų ir energijos. Kiekvienas kas tik nori buti visados sveikas turėtų vartoti **Trejanką.** Nes tai geriausias vaistas nuo dispepsijos, vidurių užkietėjimo, nervišku mo, stokos apetito, širdies graužimo, išputimo, pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, gerklės skaudėjimo, karščio, krupo, blogo upo, abelno nusilpimo, inkstų ir kepenų ligos.

Kaina su prisiuntimu 75c.

visada gaunama pas

FLORAL HERB CO. Dept. 7

Pastaba: Kartu su orderiu prisiųskit ir pinigus, nes kitaip orderius neišpildysim.

J. SKINDER

3448 S. Emerald Ave. Chicago, Ill.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jusų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, del apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

Patarnausiu gerai ir greitai, su nauda jums.

P. J. KERŠIS

809 Society for Savings Bldg.

Telef.: MAin 1773.

DAR TURIM 1945 KALENDORIŲ

Ateikit užsimokėti savo prenumeratą už 1945 metus ir pasiimti savo Kalendorių. Dirvos ofisas atdaras iki 8 vakarais.

PER TVORĄ

PASIŽVALGIUS

MARŠALAS Žukov ruošiasi paimti Berliną. Žukov reiškia vabalą Rusų kalboje. Pas Lietuvius vabalai tampa tarakoniškais prusokais, o pas Rusus — maršalais.

ĮDOMUS dalykas: kuo daugiau Pijušas pučia tuo stipresni tautininkai tampa. Sakoma, keikiamas ožys tunka.

VIENO Pittsburgho bolševiko kelnėse dar ir dabar žymė matosi, po to kai Lietuviai jį išmetė iš savo konferencijos.

MUSŲ bolševikai renka aukas įkurti 'centralinį archyvą', kur sudės savo proto "procės" vaisius. Patartume užpirkti sklypą kurio nors farmerio gero mėšlyno — pilnai jų proto procei atitiks.

BIMBALŲ mizerija užvedė kovą prieš Lietuvos Atstovą Žadeikį. Mes atsimenam kaip Don Kišotas kovojo su vėjo maluno sparnais.

ĮDOMI musų sovietininkų-tarybininkų logika: jei kas parašo jų Tarybos kritiką tai vadina "šmeižtu", bet kai jie parašo šmeižtą prieš LVS tai pavadina "kritika".

VIENAME pastarame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime, Picburko Gab-kas užsitraukę kaip ožys bliovė, "Kaip aš turėjau kaime mergelę", o apie Lieuvos Himno giedojimą — nei neužsiminė.

Pasirodo kam kas rupi.

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS

TREE'S CAFE
1457 East 71st Street
LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS DEGTINĖ VYNAS
Smagi vieta sueiti savo senus pažystamus ir draugus.
Eleanor ir Anthony Budas
Savininkai (20)

BROTHERS CAFE
LIETUVIŠKA UŽEIGA
1603 E. 79th Street
DEGTINĖ ALUS VYNAS
Užkviečiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.
Atdara nedėldieniais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-RUSSELL INN
LIETUVIŠKA UŽEIGA
6824 Superior Ave.
LIQUOR WINE BEER
Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiuojanti Lietuviai
Helen Urbšaitis Helen Dunbai
Savininkės

STONIS TAVERN
LIETUVIŠKA UŽEIGA
"Kur alus skanesnis"
"Arielkėlė šiltesnė"
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI
584 Euclid Avenue
Ant U. S. Route 20
Kazys Stonis, Savininkas.
WICKLIFFE, OHIO

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Specialis LVS 1-mo Skyriaus Susirinkimas Kovo 9

Pereitą penktadienį atsibuvo LVS 1-mo skyriaus susirinkimas, apkalbėta bėganti reikalai, nekurie nariai užsimokėjo savo duokles.

Geresniam pasiruošimui reikale Amerikos Lietuvių Misijos Washingtone skyrius nutarė šaukti specialį susirinkimą kitą penktadienį, Kovo 9, Dirvos redakcijoje. Nariai prašomi įsitėmyti ir pributi į tą susirinkimą 8:15 vakare.

SVEČIAI

Dirvos redakcijoje lankėsi poni Stephania Douvan-Čiurlionytė iš Detroto. Ji viešėjo pas savo brolį Lakewoode.

Ji yra narė Lietuvių kareivių motinų komisijos įteikimui Prezidentui peticijos.

Stella Ivinskaitė su savo vyru Jonu Thompson lankėsi pas savo tėvus. Jonas Thompson tarnauja pervežime kariškų lėktuvų į nuskirtas vietas.

Laura Kata (buvus Danevičienė) iš Lorain, Ohio, atsiuntė atvirutę iš Miami, Floridoj.

UŽSIDARO 12 VALANDĄ

Pradedant pirmadienio vakaru, visos alinės ir kitos pasilinksminimo vietos užsidarė nuo 12 val. nakties, vietoje nuo 1 arba 2:30, kaip tulų jų leidimai rodė. Tas daroma prisilaikant federalės valdžios įsakymo visai šaliai.

SLAVŲ KONGRESAS BOLŠEVIKŲ KONTROLĖJ

Karo pradžioje Slavai Amerikoje sudarė taip vadinamą Slavų Kongresą rupintis Slavų tautų reikalais. Matomai jau tada už to plano stovėjo Maskva, nes dabar paaiški kad tą organizaciją vadovauja Maskvos agentai, kurie užgiria viską ką su Slavų tautomis bolševikai daro.

Lenkai, Slavų dalis, pastarame Kongreso posėdyje Clevelande norėjo išnešti protestą prieš Jaltos konferencijos nutarimus Lenkijos atžvilgiu, tačiau Kongresas tą protestą atmetė, pareiškęs: "Tie 'protestai' yra atgarsis paeinantis iš Berlino". Prie to gi, Kongresas užgyrė Jaltos nutarimus kaslink Lenkijos ir Jugoslavijos.

DIDELIS BIUDŽETAS

Naujasis Mayoras Burke patiekė pirmą kartą didžiausį biudžetą operavimui Clevelando miesto vienam 1945 metui. Jo biudžetas yra $19,298,350. Jo direktoriai buvo padavę sąmatas kurios sudarė biudžetą net virš 22 milijonų dolarių, tačiau mayoras daug kur apkarpė, bet ir tai jo biudžetas yra apie $1,400,000 didesnis negu buvo 1944 metais.

Tas padidėjimas apima pakėlimą algų miesto ugniagesiams ir policininkams, prieš ką kovojo ir buvęs mayoras Lausche ir dabartinis mayoras Burke, tačiau miesto tarybos nariai pravedė savo tarimą pakelti algas po $240 metuose 1,423 policininkams ir 988 ugniagesiams.

KAIP IŠRODO 1945 AUTOMOBILIŲ ŽENKLAI

1945 metams automobiliams nauji ženklai (tags) yra tokie: juodos raidės ir numeriai ant balto dugno.

Paskubėkit įsigyti savo laisnų numerius anksti, kreipiantis į Dirvos ofisą — ofisas atdaras iki 9 val. vakare (išskyrus sekmadienius).

Kovo 31 yra paskutinė diena laisnams įsigyti.

Reikia atsinešti visu savo dokumentus, kaip visada, tik taip naujus laisnus bus galima įsigyti.

TAISO "SALES TAX" ĮSTATYMĄ

Valstijos Senatorius James Metzenbaum iš Clevelando patiekė praktišką pataisą Ohio valstijos "Sales Tax" įstatymo, kuris paimta svarstyti Kovo 1 dieną.

Jo planas sureguliuotų taksų grąžinimą valstijos iždui, nes dabar smulkių prekių biznyje imant po 1c nuo kiekvieno 10c pirkinio susidaro ne 3 nuoš. taksų bet 10 nuoš., ką pirkėjas sumoka, o pardavėjas su valstija atsiskaito tik už 3 nuoš., o kiti 7 nuoš. tų gautų iš žmonių taksų kur nors dingsta.

Sen. James Metzenbaum buvo pirmininkas Lietuvai Rubų Vajaus Didžiajame Clevelande.

PRIE Chase Brass & Copper dirbtuvių dar pradedama statyti didelis priedas kuris apima $9,800,000 sumą. Tos dirbtuvės randasi East 260 st. Naujose dirbtuvėse bus darbo apie 1,000 darbininkų.

VYKSTA Į WASHINGTONĄ

Clevelandiečiai nariai Amerikos Lietuvių Misijos Washingtone rengimo komisijos, P. J. žiuris ir K. S. Karpius, vyksta į Washingtoną Kovo 2 galutiniems sutvarkymams ten reikalų. Posėdyje dalyvaus ir komisijos pirmininkas Adv. A. A. Olis iš Chicagos ir kiti komisijos nariai iš rytų.

Kaip žinoma, ta istorinė Lietuvių Misija rengiama Amerikos sostinėje Kovo 23 ir 24, Hotel Statler.

Kurie Clevelandiečiai galės dalyvauti prašomi įsigyti Kongresinės Vakarienės tikietus iš pp. žiurio arba Karpiaus.

ŠALČIAU

Po tulo laiko oro sušvelnėjimo, žiema vėl atsinaujino, su šalčiu ir sniegu. Diduma ledo ir sniego jau nuvarė be jokių blogų pasėkmių.

Kovo pradžia atėjo su sniegu, nes Vasario 28 gerokai snigo. Bet sakoma: Kovo mėnuo atužia kaip liutas, bet baigiasi kaip avinukas. Tada jau kaip kas gerai žaliuoja, jeigu nebuna netikėtų šalčių.

MIRIMAI

ŽIDŽIUNAS Jonas, 64 m., nuo 1307 E. 80 st., mirė Vasario 27, laidojamas Kovo 3, nuo 2 val. po pietų, Lakeview kapinėse. Laidotuvių apeigos bus atliktos N. A. Wilkelio laidotuvių įstaigoje, kur velionis pašarvotas.

Liko jo žmona, Magdė, duktė Veronika, ir trys jo žmonos vaikai: Jonas Anderson, Ann Anderson, Frances Balukin. Clevelande liko jo vienas brolis ir sesuo Marė Radžiunienė.

Paėjo iš Seirijų par., Avižienių km. Amerikon atvyko 1906 m., Clevelande gyveno nuo 1920 metų.

ŠIRDINGA PADĖKA

Mirus mano mylimai žmonai, Antaninai Baranauskienei, išreiškiu savo širdingą padėką jos giminietei Uršulei Šukienei ir mano seserei Adelei Kančienei už suraminimą tą naktį kai ji mirė.

Ačiu Moterų Sąjungos 36 kuopai ir jos valdybai už sąjausmds ir pasitarnavimą, is SLA 14 klopos valdybai ir nariams už gilų atjautimą.

Ačiu mano žmonos ir mano giminėms vietiniams ir iš kitų valstijų už jų sąjausmus ir taipgi kartu visiems Clevelando draugams ir kaimynams už gėles, už mišias ir už dalyvavimą šermenyse ir laidotuvėse.

Ačiu grabnešiams J. Kančiui, V. Vailoniui, J. Vailoniui, J. Budui, J. Skuodžiui, J. Židžiunui, ir taipgi laidotuvių direktorei Dellai Jakubs už jos prielankų patarnavimą laidojime. Ačiu Dirvos redakcijai už užuojautą musų nuliudime.

Ačiu šeimininkėms p. Cicėnienei, M. S. 36 kp. pirmininkei, p. Belskienei, p. Ročkienei už jų pasitarnavimą.

Pagaliau ačiu gerb. klebonui Kun. J. Angelaičiui už atlankymą mano žmonos jai sergant ir jai mirus už gedulingas pamaldas laidotuvių įstaigoj, bažnyčioj ir kapinėse, taipgi už davimą salės pietums laidotuvių dalyviams.

Vyras F. Baranauskas,
jos sunus, Edvardas ir
duktė Frances.

IŠDEGUS St. Clair Ave. sritis po gazo eksplozijos pereitą rudenį, bus atstatyta gyvenamais namais. Dirbtuvių ten neleis statyti. Tame sprogime Spalių mėnesį žuvo 35 žinomi asmenys.

REIKIA 300 DARBININKŲ. Fairbort Harbor, Ohio, Industrial Rayon Corp. dirbtuvėje labai reikalinga 300 daugiau darbininkų. Ten gamina specialius siulus reikalingus daryme sintetiškų gumų ratams kariškų trokų.

PLĖŠIMAI

Clevelando policija susiduria su epidemija saugiųjų spintų (safe) plėšikų, kurie bėgyje 6 mėnesių įvairiose biznių įstaigose suplaišino apie 100 spintų ir išvogė daug pinigų. Plėšikai tas spintas dabar ypač atakuoja del to kad tikisi jose rasti daugiau pinigų.

INCOME TAX BLANKOS
ir išpildymas dienomis ir vakarais
(Turi buti išpildytos prieš Kovo-March 15)
P. P. MULIOLIS 6606 Superior Ave.

OHIO 1945
GAUKIT AUTO LICENSE ANKSTI
PARDAVIMAS BAIGSIS KOVO-MARCH 31.
Gaukit automobiliui naujus 1945 laisnus anksti. Nelaukit mėnesio pabaigos. Kreipkitės tuojau į Oficialį Automobilių License Biurą —
6820 Superior Ave. Telef. ENdicott 4486
Anna Karpius, Deputy Registrar.
Atdara dieną ir vakarais. Uždaryta sekmadieniais

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO PHONE: ENdicott 4486

THE PERISCOPE

By ŠARUNAS.

THE SO-CALLED "Crimean Charter" makes no mention of the Baltic States, and this, no doubt, saddened the hearts of Lithuanians, Latvians and Estonians.

Does this silence signify that these nations of Western and Christian culture are handed over to Eastern and communistic Russia, with which they have nothing whatsoever in common? If such be the case, the Baltic people are denied the right to live under a government of their own choosing.

///

INTERNATIONAL concern for Lithuania was much in abeyance since the Teheran conference, where, as The Saturday Evening Post said, the fate of the Baltic republics was settled in Stalin's favor. The Teheran agreement, as The London Observer said (Dec. 18, 1944) was "one of those great partition treaties". Europe was divided into spheres, and Lithuania was given to Russia.

///

BUT LITHUANIA is not taking this lying down. She also has strong friends abroad. Fos instance. the organ of Italian Christian Democrats, the Popolo, demanded that the Atlantic Charter should be applied to Lithuania. "The love of liberty has created in Lithuanians a right to liberty. There must be a free decision of the people".

///

THIS WAS the first reference in Rome from a source near the Vatican to the fate of Lithuania.

Across the ocean, in New York, a prayers for Lithuania Day was helo in St. Patrick's Cathedral attended by 3,000. Here, Rev. John La Farge, editor of the Roman-Catholic weekly America, said Lithuania faces its darkest hour today, after having been liberated from Nazi rule by one of the Allies.

///

REV. LA FARGE claimed, "the most recent agreement (Crimean) of the great powers seems to place a seal on the appearance that the hour for Lithuania is darker, instead of being brighter. These recent decisions seem to contradict in every respect the promise 'to respect the rights of all peoples to choose the form of government under which they shall live'."

///

IN LONDON, a former British vice consul, E. J. Harrison, wrote a booklet entitled "Lithuania's Fight for Freedom", which has been now reprinted in the United States and distributed by the Lithuanian American Information Center of New York.

///

IN WASHINGTON, the Lithuanian American Council called upon the officials of the United States to help the Lithuanians achieve the aims promised them by the Atlantic Charter.

A SPECIAL delegation of Lithuanian Blue and Gold Star Mothers will present the White House a petition signed by a million Americans asking the Government to help Lithuania regain the liberties won after the First World War.

///

SO THE STRUGGLE for Lithuanian liberty goes on. The United Lithuanian Relief Fund of America, with 103 registered branches, is ready to ship $20,000 worth of medical supplies and $100,000 worth of clothing as soon as there is a ship available.

///

THE JANUARY-February issue of the Lithuanian Bulletin contains an article by the Lithuanian American Council, Soviet Methods and Procedure" in annihilating the political independence and territorial integrity of Lithuania in 1940. Another article (by Prof. K. Pakštas) discusses "The Problems of Lithuanian Boundaries".

///

AMERICAN POLES are, naturally, very much displeased with the recent decisions of the Big Three. Representative O'Konski of Wisconsin scoffed in Congress at the the agreement for "free, unfettered elections" to be conducted in Poland by the proposed provisional government. The outcome, he predicted, would recall the situation in Lithuania, where "Russia exiled every intelligent Lithuanian and imported Russians, and then called a plebiscite. Naturally, they voted to join the Soviet".

///

THE FAMOUS French political writer, Pertinax, thinks the results of the Crimea conference point to a "distinct reaction against the whole policy of spheres of influence". Henceforward, he says, the three great powers and France are going to cooperate in every liberated country to bring into being a political regime endorsed by popular will.

///

SENATOR WHEELER, however, holds a different view. According to him, "the Crimean conference is a great victory for Stalin and Russian imperialism". The promised free elections and consultations are merely words, in the opinion of this Senator, and will be so as long as Russia controlled the Baltic and Balkan States to be reorganized. It means, he said, that we shall return to the spheres of influence. Only a federated system of a United States in Europe can bring lasting peace, declared Sen. Wheeler.

///

SGT. STANLEY F. BENDER (Bendorius) received one of the highest military awards — the Congressional Medal of Honor. He was born in West Virginia, and resided in Chicago.

THE JESUIT weekly America had an editorial on February 10, entitled "Baltic Anniversary", which says the unjust solution of the problem of Lithuania, Latvia and Estonia would be a moral tragedy to the world. Might would take the place of right.

WAR BONDS in action

Official U. S. Navy Photo

"Tin Fish" goes down a hatch on first stage of its journey to sink an enemy vessel. War Bonds pay for these deadly missiles used in submarines and also save money for your post-war necessities.

U. S. Treasury Department

PARSIDUODA NAMAS
E .65th St. 1407—2 šeimų namas, gerame stovyje, parsiduoda tiktai už cash. Kreipkitės asmeniškai apžiurėti. 1407 E. 65th St.

Naujoje vietoje
JULIUS WITKOFF
praneša persikėlimą į naują vietą iš 1548 E 70 street, ir jo naujas antrašas bus:
1124 E. 77th St. viršuje.

MIEGAMAS KAMBARIS
Lietuvių name. Kreipkitės adresu (10)
5704 Dibble Ave.

AKINIAI
galima gauti pas
D-RĄ MATULAITĮ (Lait)
7829 Euclid Avenue

JONAS G. POLTER
Lietuvis
Namų Maliavotojas, Popieriuotojas
Iki Balandžio 1, darbas daroma žemesne žiemos kaina.
Apkainavimas ar patarimas reikale jusų namo pagražinimo suteikiama nemokamai..
495 East 123rd St.
Telefonas POtomac 6899

NOTARY PUBLIC
Turint reikalą notarizuoti dokumentus kreipkitės į
K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave.
ENdicott 4486

LIETUVIŲ SALĖJE
Ateikit į Lietuvių salę pasilošti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios sueigos atsibuna kiekvieną vakarą, nuo 8 val. lygiai. Paremkit savo klubą ir Lietuvių salę, vietoje eiti kitur. Čia tapo padidintos dovanos, todel jums bus naudinga atsilankyti dažniau į Lietuvių salę.

EXPERT RADIO TAISYMAS
SULYG OPA KAINŲ
Mes taisom Radios, Prosus, Vacuum Valytojus, Skalviamas Mašinas, Rekordų Mainytojus, Taipgi Lempas.
Visas darbas garantuotas.
Perkam ir Parduodam Radios.
ELITE RADIO CO.
1394 E. 66th St. EN. 6504
6921 Superior Av. HE. 3943

Lietuviška
VAISTINĖ
Jonas Zvalskis, Savininkas
Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, žaizdų ir kitokių negerovių. Išpildo dakratų receptus atsakančiai. Kreipkitės į savo vientaučio vaistinę visokiais reikalais.
INTERNATIONAL PHARMACY
5920 St. Clair Ave. Cleveland
Telefonas ENdicott 8618

Senų Kambarių
"Daktaras"
Pirmutinis Lietuvis Popieriuotojas Clevelande
IŠPLYŠUSIŲ KAMBARIŲ TAISYTOJAS
Vincas Debesis
7605 Star Ave. EX. 0417

Phone GA 6889
THOMAS APPLIANCE
Taiso visokias Skalbiamas Mašinas, Valytojus, taipgi Prosus, su vieno meto garantija viso savo darbo.
Perka ir parduoda radio.
8820 Wade Park Avenue
Cleveland, Ohio

MONCRIEF
Taisymo dalyse gausit gerą vertybę—
Jusų Moncrief pardavėjas jas patieks
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

VYRAMS REIKMENYS žiemos metui

KAKLARAIŠČIAI
Didžiausias pasirinkimas vliausių pavyzdžių ir marginių.
65c. 2 už $1.25 — $1 — 1.50

SWEATERIAI
Apsivelkami ir užsimaunami, vienodų spalvų ir sudėtinių
$3.95 iki $6.00

KELNĖS
VYRAMS ir VAIKINAMS
Daugybė iš ko pasirinkti.
$3.95 — $5.95 — $6.95

MARŠKINIAI
Paprastų vienodų spalvų ir sporto marškiniai, ilgom rankovėm
$3.95 — $4.95

KAKLUI ŠALIKAI
Vienodų spalvų ir puikių marginių rayon ir vilnonių
$1.50 — $2 — $2.95

DIRŽAI
Tikros tvirtos odos diržai, vienodų spalvų ir marginti
$1.00 — $1.50 — $2.00

SKRYBĖLĖS
Gerai žinomų išdirbysčių ir visokių pavidalų
$6.00 — $7.00

PETNEŠOS
Visokių petnešų, austų, megstų su syntetišku gumu
$1.00 — $1.50

DYKAI GREEN STAMPS su kožnu pirkiniu. DYKAI
Čia galit iškeisti save Stamp Books.
THE KRAMER & REICH CO.
7010 Superior Ave Atdara Vakarais